

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Miloše Zdražila a soudců JUDr. Aleny Pokorné a JUDr. Víta Pejška ve věci

žalobce: **LokoTrain s.r.o.**, identifikační číslo: 28903811
sídlem Školní 353, 560 02 Česká Třebová
zastoupený advokátem Mgr. Markem Pospíšilem
sídlem Hýlov 44, 742 83 Klimkovice

proti
žalovanému: **Continental Railway Solution Kft.**, jiné registrační číslo: 01-09-185603
sídlem Hungária körút 80/A, 1143, Budapešť, Maďarská republika
zastoupený advokátem JUDr. Ondřejem Doležalem
sídlem Žerotínova 1132, 130 00 Praha - Žižkov

o zaplacení částky 144 677,83 EUR s příslušenstvím a částky 7.504,84 EUR,
k odvolání žalovaného proti rozsudku Okresního soudu v Ústí nad Orlicí ze dne 25. dubna 2023,
č.j. 8 EVC 5/2020-247,

takto:

- I. Rozsudek okresního soudu se potvrzuje.**
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady odvolacího řízení v částce 78.899,45 Kč do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta žalobce Mgr. Marka Pospíšila.**

Odůvodnění:

1. Okresní soud shora označeným rozsudkem uložil žalovanému zaplatit žalobci 144 677,83 EUR s úrokem z prodlení ve výši 0,05 % denně z částky 21 525,81 EUR od 6. 1. 2020 do zaplacení,

s úrokem z prodlení ve výši 0,05 % denně z částky 20 274,19 EUR od 13. 2. 2020 do zaplacení, s úrokem z prodlení ve výši 0,05 % denně z částky 294 EUR od 13. 2. 2020 do zaplacení, s úrokem z prodlení ve výši 0,05 % denně z částky 31 693,55 EUR od 8. 3. 2020 do zaplacení, s úrokem z prodlení ve výši 0,05 % denně z částky 35 560,34 EUR od 5. 4. 2020 do zaplacení, s úrokem z prodlení ve výši 0,05 % denně z částky 588 EUR od 8. 5. 2020 do zaplacení, s úrokem z prodlení ve výši 0,05 % denně z částky 34 741,94 EUR od 8. 5. 2020 do zaplacení, vše do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok I.), žalovanému dále uložil zaplatit žalobci 7 504,84 EUR do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok II.) a nahradit žalobci náklady řízení ve výši 591 456,89 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám právního zástupce žalobce (výrok III.).

2. Žalobce se žalobou doručenou okresnímu soudu dne 22. 7. 2020 a vedenou pod spisovou značkou 8 EVC 5/2020 domáhal po žalovaném zaplacení částky 144 677,83 Kč s příslušenstvím s odůvodněním, že dne 16. 5. 2019 došlo mezi žalobcem na straně pronajímatele a žalovaným jako nájemcem k uzavření rámcové smlouvy číslo LT 32/2019, jejímž předmětem bylo nastavení právního rámce pro vzájemnou spolupráci smluvních stran, jejichž bližší určení bylo uvedeno v jednotlivých všeobecných obchodních podmínkách (VOP) tvořících přílohu této smlouvy. Dle článku II. 2. rámcové smlouvy číslo LT 32/2019 byly jedinými VOP, které tvořily přílohu rámcové smlouvy číslo LT 32/2019 všeobecné obchodní podmínky pro pronájem lokomotiv (HV) uvedené v příloze číslo 2 této smlouvy. Předmětem vzájemného smluvního vztahu mezi účastníky na základě rámcové smlouvy číslo LT 32/2019 byl pronájem dopravních prostředků, konkrétně lokomotiv. Rámcová smlouva LT 32/2019 byla dle článku III. 1. uzavřena na dobu neurčitou s účinností od 4. 5. 2019. Dne 16. 5. 2019 došlo mezi žalobcem jako pronajímatelem a žalovaným jako nájemcem k uzavření dílčí smlouvy o nájmu lokomotivy [REDAKCE] číslo LT 17/1/2019, která byla dle článku I. 1. uzavřena jako nedílná příloha rámcové smlouvy LT 32/2019, přičemž bylo výslovně sjednáno, že pro veškeré v dílčí smlouvě číslo LT 17/1/2019 neřešené otázky platí jako obecná úprava uvedená v rámcové smlouvě LT 32/2019. V článku II. 1. dílčí smlouvy LT 17/1/2019 bylo sjednáno, že předmětem nájmu je úplatný nájem lokomotivy řady [REDAKCE] a tato smlouva byla uzavřena na dobu určitou s účinností od 4. 5. 2019 do 5. 5. 2021 (článek II. 2. a článek III. 3.). V článku III. 4. bylo sjednáno, že nájem lokomotivy dle této dílčí smlouvy může být předčasně ukončen výhradně jen písemnou dohodou smluvních stran nebo písemnou výpovědí smlouvy, kdy výpovědní doba činí 2 měsíce a počíná běžet prvním dnem měsíce následujícím po měsíci, ve kterém byla doručena výpověď druhé straně. V článku IV. 2. dílčí smlouvy bylo sjednáno, že překročí-li kilometrický proběh v daném kalendářním měsíci sjednaný počet kilometrů, bude ze strany pronajímatele účtována navíc k ceně nájmu 0,85 EUR za každý kilometr nad sjednaný kilometrický proběh. Dne 1. 7. 2019 došlo mezi účastníky k uzavření dílčí smlouvy o nájmu lokomotivy [REDAKCE] číslo LT 32/2/2019, která byla uzavřena v návaznosti jako nedílná příloha rámcové smlouvy LT 32/2019, když bylo sjednáno, že pro veškeré v dílčí smlouvě LT 32/2/2019 neřešené otázky platí obecná úprava rámcové smlouvy LT 32/2019 (článek VII. 1. dílčí smlouvy LT 32/2/2019). Předmětem nájmu dle této dílčí smlouvy (článek II. 1.) bylo sjednáno, že je úplatný nájem lokomotivy řady [REDAKCE]. Dílčí smlouva byla uzavřena na dobu určitou s účinností od 1. 7. 2019 do 1. 7. 2021 (článek II. 2. a článek III. 3.). Nájem lokomotivy může být předčasně ukončen výhradně dohodou stran nebo písemnou výpovědí s výpovědní lhůtou 2 měsíce, která počne běžet prvním dnem kalendářního měsíce po následujícím měsíci, ve kterém byla výpověď doručena (článek III. 4.). Základní nájemné bylo sjednáno ve výši 18 000 EUR bez DPH za kalendářní měsíc pro kilometrický proběh do 10 500 kilometrů v kalendářním měsíci a v případě jeho překročení bylo sjednáno účtování k ceně nájmu 0,85 EUR za každý kilometr nad sjednaný kilometrický proběh (článek IV. 1. a 2.). Fakturou číslo 191030177 vystavenou 6. 12. 2019, splatnou 5. 1. 2020, vyúčtoval žalobce žalovanému nájemné obou lokomotiv dle uvedených smluv v celkové výši 34 800 EUR. Základní nájemné dle dílčí smlouvy číslo LT 17/1/2019 za listopad 2019 činilo 16 800 EUR za 672 hodin nájmu a 48 hodin bez nároku na nájemné z důvodu opravy.

Za nad sjednaný kilometrický proběh nebylo ničeho účtováno. Základní nájemné bylo dle dílčí smlouvy LT 32/2/2019 účtováno 18 000 EUR za 720 hodin nájmu a nula za kilometry navíc. Fakturou číslo 191030199 vystavenou dne 13. 1. 2020 splatnou 12. 2. 2020 bylo účtováno nájemné za obě lokomotivy dle uvedených dílčích smluv ve výši 20 274,19 EUR a základní nájemné za prosinec 2019 dle dílčí smlouvy LT 17/1/2019 bylo účtováno 16 472 EUR za 679 hodin nájmu, ničeho nebylo účtováno za nad sjednaný kilometrický proběh a základní nájemné dle dílčí smlouvy LT 32/2/2019 za prosinec 2019 bylo 3 846,77 EUR za 159 hodin nájmu. Fakturou číslo 191030200 vystavenou 13. 1. 2020 splatnou 12. 2. 2020 bylo účtováno přepravné lokomotivy [REDAKCE] za přepravu lokomotivy z její pravidelné plánované údržby na trase [REDAKCE] – [REDAKCE] dle článku IV. odst. 1 dílčí smlouvy LT 17/1/2019 v celkové výši 294 EUR, když přepravné do opravy účtováno nebylo. Fakturou číslo 201030004 vystavenou 6. 4. 2020 splatnou 7. 3. 2020 vyúčtoval žalobce žalovanému nájemné za obě lokomotivy v celkové výši 31 693,55 EUR, kdy základní nájemné dle dílčí smlouvy číslo LT 17/1/2019 za 1. - 13. ledna 2020 a za období od 18. - 31. ledna 2020 činilo 15 217,74 EUR za 629 hodin nájmu a základní nájemné dle dílčí smlouvy LT 32/2/2019 za leden 2020 ve výši 16 475,81 EUR za 681 hodin. Fakturou číslo 201030020 vystavenou 5. 3. 2020 splatnou dne 4. 4. 2020 bylo účtováno nájemné za obě lokomotivy v celkové výši 35 560,34 EUR, když dle dílčí smlouvy LT 17/1/2019 za období 1. – 12. února 2020 a od 13. – 29. února 2020 bylo účtováno 17 560,34 EUR za 679 hodin nájmu a dle smlouvy číslo LT 32/2/2019 za únor 2020 bylo účtováno 18 000 EUR za 696 hodin nájmu. Fakturou číslo 201030030 vystavenou 7. 4. 2020 splatnou 7. 5. 2020 vyúčtoval žalobce nájemné za přepravu lokomotivy [REDAKCE] na pravidelnou plánovanou údržbu 8. 3. 2020 a z údržby zpět 13. 3. 2020 na trase [REDAKCE] – [REDAKCE] a zpět dle článku V. odstavce 1 dílčí smlouvy LT 32/2/2019 ve výši 588 EUR. Fakturou číslo 201030031 vystavenou 7. 4. 2020 splatnou 7. 5. 2020 vyúčtoval žalobce nájemné obou lokomotiv ve výši 34 741,94 EUR, a to základní nájemné dle dílčí smlouvy LT 17/1/2019 za březen ve výši 18 000 EUR lokomotiva [REDAKCE] za 740 hodin nájmu a v případě dílčí smlouvy LT 32/2/2019 za období 1. - 8. 3. 2020 a 8. - 11. 3. 2020, 12. - 31. 3. 2020 ve výši 16 741,94 EUR za 692 hodin nájmu lokomotivy [REDAKCE]. Není účtováno období 11. - 13. 3. 2020 protože probíhala oprava lokomotivy v rozsahu 72 hodin, za což nájemné nenáleží (článek VIII. 3. VOP rámcové smlouvy LT 32/2019). Celkový nárok žalobce dle uvedených smluv účtovaných označenými fakturami činil 157 952,02 EUR a žalovaný uhradil na tuto částku 22 274,19 EUR dne 11. 2. 2020. Tuto částku žalobce v souladu s § 1933 odstavec 2 občanského zákoníku započítal na závazek v té době nejdříve splatný (účtovaný fakturou číslo 191030123 ke dni 11. 2. 2020 částka 9 000 EUR), čímž došlo k úplnému doplacení a ve zbytku ohledně částky 13 274,19 EUR na nejstarší splatnou fakturu (číslo 191030178), na kterou zbývá doplatit 21 525,81 EUR. Částečnou úhradou žalobou uplatněného nároku na úhradu nájemného došlo ve smyslu § 2054 odstavec 2 občanského zákoníku k uznání zbytku žalobou uplatněného dluhu.

3. Žalobou doručenou soudu 17. 9. 2020 a vedenou pod spisovou značkou 8 EVC 6/2020 se žalobce domáhal po žalovaném zaplacení částky 7 588,88 EUR s úrokem z prodlení s odůvodněním, že žalobce žalovanému v období červenec 2017 až květen 2019 na základě rámcové smlouvy číslo LT 04/2017 vystavil 40 faktur z titulu služeb spočívajících v pronájmu lokomotiv a s tím souvisejících služeb. Jednalo se o faktury číslo 20170292, 20170293, 20170324, 20170325, 20170397, 20170398, 20170442, 20170443, 20170474, 20170508, 20170509, 20180007, 20180008, 20180044, 20180045, 20180084, 20180137, 20180138, 20180190, 20180191, 20180227, 20180282, 20180283, 20180310, 20180311, 20180379, 20180380, 20180426, 20180427, 20180448, 20180495, 191030005, 191030006, 191030025, 191030037, 191030038, 191030053, 191030054, 191030077 a 191030059. Celková vyúčtovaná částka činila 371 509,98 EUR, u všech došlo k prodlení s placením ze strany žalovaného a celková výše úroku z prodlení činí 2 131,34 EUR. V období květen 2019 až březen 2020 vystavil žalobce na základě rámcové smlouvy číslo LT 32/2019 faktury z titulu služeb spočívajících v pronájmu lokomotiv a s tím souvisejících služeb, kdy se jednalo o faktury č. 191030059, 191030070, 191030076, 191030087, 191030088,

191030089, 191030102, 191030116, 191030123, 191030124, 191030125, 191030137, 191030144, 191030178 a 201030005. Celková vyúčtovaná částka činila 170 495,42 EUR a u všech faktur došlo k prodlení s placením ze strany žalovaného. Výše úroku z prodlení byla sjednána v článku IV. 5. ve výši 0,05 % z dlužné částky denně. Celková výše úroku tak činí 5 457,54 EUR. Nárok na zaplacení úroku z prodlení z faktur vystavených dle rámcové smlouvy číslo LT 04/2017 a Rámcové smlouvy číslo LT 32/2019 celkem činí 7 588,88 EUR.

4. Žalobce je právnickou osobou zapsanou v obchodním rejstříku České republiky a žalovaný v obchodním rejstříku Maďarské republiky. Okresní soud se tedy nejprve zabýval otázkou příslušnosti a pravomoci českých soudů k rozhodování o této věci, což posoudil dle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) číslo 1215/2015, o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních sporech (účinné od 10. ledna 2015). Strany se dohodly na řešení sporů plynoucích z rámcových smluv na příslušnosti soudu dle sídla žalobce (článek V. bod 10 smlouvy LT 32/2019) a ujednání o příslušnosti je v souladu s článkem 25 uvedeného nařízení. Žalobce má sídlo v působnosti zdejšího soudu, tudíž ve smyslu § 89a zákona číslo 99/63 Sbírky, občanský soudní řád, je dána příslušnost zdejšího soudu, tedy i pravomoc českých soudů. Strany se rovněž dohodly na řešení sporu smluvních stran dle práva České republiky (článek V. bod 11 uvedené smlouvy). Toto ujednání je v souladu s článkem 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady ES číslo 593/2008, o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy (Řím I.). Na posouzení věci okresní soud použil hmotné právo České republiky.
5. Okresní soud vydal ve věci 8 EVC 5/2020 dne 7. 8. 2020 a ve věci 8 EVC 6/2020 dne 15. 10. 2020 evropský platební rozkaz, proti kterým v zákonem stanovené lhůtě byl podán odpor. Následně usnesením ze dne 7. 2. 2022, číslo jednací 8 EVC 5/2020-120, které nabylo právní moci dne 8. 2. 2022, soud věci vedené pod spisovou značkou 8 EVC 5/2020 a 8 EVC 6/2020 spojil ke společnému řízení s tím, že budou nadále vedeny pod spisovou značkou 8 EVC 5/2020.
6. Usnesením ze dne 7. června 2022, číslo jednací 8 EVC 5/2020-190, které nabylo právní moci dne 24. 6. 2022, bylo řízení ohledně částky 84,04 EUR zastaveno, když žalovaný v rámci procesní obrany vznesl námitku promlčení, žalobce ji zčásti akceptoval a ohledně úroku z prodlení se zaplacením faktury číslo 20170292 vzal žalobu zpět v rozsahu částky 81,45 EUR a u faktury číslo 20170293 v rozsahu částky 2,59 EUR.
7. Žalovaný ve svém vyjádření datovaném 22. 12. 2021 navrhl žalobu na zaplacení 144 677,83 EUR s příslušenstvím zamítnout. Namítal nedodržení formy právního jednání, když dle článku V. 4. přílohy 2 k rámcové smlouvě a také dle článku III. 1. dílčí smlouvy LT 17/1/2019 a článku III. odstavec 1 dílčí smlouvy LT 32/2/2019 bylo sjednáno, že k předání každé lokomotivy do a z nájmu má být sepsán předávací protokol, ve kterém měla být minimálně uvedena osoba předávající a přebírající, označena lokomotiva, přesné datum, hodina a místo převzetí, stav počítadla, stav lokomotivy a případné závady. Dle článku V. 1. přílohy číslo 2 rámcové smlouvy bylo sjednáno, že předání dané lokomotivy je určující pro začátek běhu nájmu a také práva na náhradu nájemného. Obdobný postup byl sepsán i v rámci předchozí obchodní spolupráce vyplývající ze smlouvy LT 04/2017 a žalovaná důvodně očekávala obdobný postup i v daném případě. Bylo tedy ujednáno, že právní vztah včetně práva žalobce na úhradu nájemného vznikne až na základě předávacího protokolu v písemné formě. Předmětný závazkový vztah je reálným závazkovým vztahem, u kterého ke vzniku právních následků nepostačuje pouhý konsensus smluvních stran, ale je třeba, aby nastala další právní skutečnost, a to předání předmětu nájmu na základě předávacího protokolu sepsaného spornými stranami. Není prokázáno, že by k sepsání předávacího protokolu mezi stranami skutečně došlo, tedy že by mezi stranami došlo k uzavření předmětného reálného závazkového vztahu. Předmět nájmu je ve smlouvách definován toliko druhově a v souladu s ustanovením § 499 občanského zákoníku je tyto movité věci posuzovat jako zastupitelné movité věci (lokomotiva řady [REDAKCE] a lokomotiva řady [REDAKCE]). Dle občanského zákoníku i platné judikatury pronajatá movitá věc musí být v nájemní smlouvě

konkretizována dostatečně a určitě, aby tuto bylo možné jednoznačně identifikovat a odlišit od jiných věcí téhož druhu. Dále žalovaný namítl nesrozumitelnost smlouvy, kdy rámcová smlouva, a dílčí smlouvy LT 17/1/2019 a LT 32/2/2019 jsou jednojazyčné, pouze v českém jazyce. Tedy žalovaný nebyl schopen porozumět obsahu sjednávaných smluv a nemohly být splněny kvalitativní požadavky právního jednání vyplývající z § 551 a následující občanského zákoníku. Dále poukázal na usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 19. 7. 2016, spisová značka 32 Cdo 4459/2014. Žalovaný si nemohl být vědom zcela konkrétního obsahu, tedy že práva a povinnosti smluvních stran jsou v rámci předmětného závazkového vztahu nastaveny výrazně nevyváženě, respektive jednostranně ve prospěch žalobce. Tato skutečnost vyplývá i z toho, že předčasně lze ukončit smlouvy toliko písemnou dohodou smluvních stran nebo výpovědí ze strany žalobce bez jakéhokoli práva žalovaného rovněž tyto závazkové vztahy předčasně ukončit. Dále to vyplývá i z toho, že žalovaný neměl žádné právo související s uložením sankce za případné porušení smluvních povinností ze strany žalobce na rozdíl od oprávnění žalobce požadovat v případě prodlení s platbou ze strany žalovaného úrok z prodlení ve výši 0,05 % denně z dlužné částky. Pokud by si žalovaný byl vědom obsahu těchto smluv, do předmětného smluvního vztahu by se žalobcem nevstoupil, případně by trval na nastolení povinností a práv smluvních stran rovnovážných tak, jak tomu bylo v případě rámcové smlouvy LT 04/2017, která byla dvojjazyčná a srozumitelná pro obě strany. Žalovaný při uzavírání předmětných smluv vycházel z praxe zavedené mezi účastníky v rámci předchozího smluvního vztahu a byl ovlivněn dobrými obchodními vztahy mezi stranami a vzájemnou důvěrou. K uzavření rámcové smlouvy došlo dne 16. 5. 2019, pár dní poté, co skončila platnost předchozího smluvního vztahu, který dle článku II. odstavec 2 smlouvy LT 04/2017 skončil ke dni 4. 5. 2019 a žalovaný se pak při uzavírání rámcové smlouvy nepochybně nacházel ve stavu tísně, kdy uzavření předmětné rámcové smlouvy a pokračování nájemního vztahu založeného smlouvou LT 04/2017 bylo pro žalovaného hospodářsky nevyhnutelné a touto skutečností byl natolik ovlivněn, že učinil právní jednání, které by jinak neučinil. Předmětné smlouvy pro nesrozumitelnost a uzavření ve stavu tísně na straně žalovaného trpí takovými vadami, že jsou neplatné. Dále žalovaný vznesl námitku započtení a odmítl, že by úhradou částky 22 274,19 EUR dne 11. 2. 2020 došlo k uznání nároku uplatněného žalobou ve smyslu § 2054 odstavec 2 občanského zákoníku. Ze strany žalobce došlo k opakovanému porušení povinností plynoucích ze smlouvy, kdy nebyl schopen zajistit provozuschopnost pronajatých lokomotiv, které byly dlouhodobě ve stavu vylučujícím jejich faktické užívání, čímž došlo ke vzniku škody na straně žalované. O tom, že lokomotivy byly po určitou dobu mimo provoz, svědčí i žaloba, kdy nájemné mělo činit v případě každé z lokomotiv 18 000 EUR měsíčně, ale v měsíci listopadu 2019 je u lokomotivy [REDAKCE] požadováno 16 800 EUR, za prosince 2019 16 472,42 EUR, za leden 2020 15 217,74 EUR, za únor 2020 17 560,34 EUR a v případě lokomotivy řada [REDAKCE] za prosince 2019 3 846,77 EUR, za leden 2020 16 475,81 EUR a za březen 2020 16 741,94 EUR. Žalobce nepředložil žádné důkazy prokazující důvod, pro které byly účtované částky nižší než sjednané. Nebylo prokázáno, že by faktury byly žalovanému doručeny. Žalobce byl opakovaně upozorněn žalovaným na to, že faktické užívání lokomotiv není možné, o čemž svědčí e-mailová komunikace účastníků. Žalobce nebyl ochoten na tomto se žalovaným spolupracovat a díky tomu, že žalovaný nemohl užívat lokomotivy, mu vznikla škoda ve výši 85 519,63 EUR, která představuje toliko majetkovou škodu a nikoliv nemajetkovou újmu v důsledku poškození pověsti a dobrého jména žalovaného. Ve smyslu § 98 občanského soudního řádu žalovaný vznesl kompenzační námitku v tomto rozsahu. Poukázal na § 2318 občanského zákoníku, dle kterého platí, že po dobu, kdy nájemce nemohl věc řádně užívat nebo jen se značnými obtížemi, má právo na prominutí nájemného nebo slevu na nájemném, případně jeho snížení. Jak vyplývá z komentáře občanského zákoníku, po dobu, po kterou nájemce nemohl věc vůbec užívat, má nájemce právo na prominutí nájemného, zatímco sleva dopadá na situace, kdy věc bylo možné užívat jen se značnými obtížemi. Žalovaný žalobci řádně oznámil veškeré vady předmětu nájmu a požadoval nápravu (§ 2319 občanského zákoníku). Dále poukázal na § 1911 občanského

zákoníku, ze kterého vyplývá, že mají-li strany si nájem plnit, může plnění požadovat jen ta strana, která sama již dluh splnila nebo je ochotna a schopna dluh splnit současně s druhou stranou. Kdo má plnit při vzájemném plnění napřed, může své plnění odepřít až do té doby, kdy mu bude řádně plnění poskytnuto nebo zajištěno (§ 1912 občanského zákoníku). Žalobce nepřistoupil k odstranění vad předmětu nájmu a v důsledku tohoto protiprávního jednání žalovanému vznikla újma a má právo v souladu s uvedeným zákonným ustanovením odepřít plnění v podobě platby nájemného až do doby splnění dluhu ze strany žalobce.

8. Žalobce reagoval na vyjádření žalovaného a uvedl, že návrhem na vydání evropského platebního rozkazu ze dne 22. 7. 2020 uplatnil nárok na zaplacení dlužné částky 144 677,83 EUR s příslušenstvím a právním titulem je dlužné nájemné a přepravné dvou označených lokomotiv, kdy doba trvání nájmu byla sjednána na dobu určitou (lokomotiva řady [REDAKCE] od 4. 5. 2019 do 5. 5. 2021 a lokomotiva řady [REDAKCE] od 1. 7. 2019 do 1. 7. 2021). Nájem skončil před sjednaným datem z důvodu výpovědi žalobkyně ze dne 27. 3. 2020, doručené žalovanému fikcí dne 31. 3. 2020. Dlužné nájemné bylo účtováno 7 fakturami a žalovaný na tento svůj dluh do podání žaloby plnil 22 274,19 EUR, čímž došlo dle § 2054 odstavec 2 občanského zákoníku i k uznání zbytku žalobou uplatněného dluhu. Žalobce nesouhlasí s názorem, že by předmětný nájemní vztah byl vztahem reálným závazkovým, když k jeho vzniku je nezbytné fyzické předání pronajaté lokomotivy. Naopak pro posouzení trvání nájemního vztahu je rozhodující konsensus stran vyjádřený ve smlouvě. V obou dílčích smlouvách je v článku III. 2. jednoznačně sjednán začátek na konkrétní den a v tento den nájem začal. Funkce předávacího protokolu byla taková, že měla pouze zachytit okolnosti předání lokomotivy (článek III. 1. dílčích smluv). Poukázal na to, že smlouva připouští, že předání lokomotivy se nebude účastnit žalobce, ale další objednatel, tedy další nájemce v případech, kdy daná lokomotiva je kontinuálně užívána různými nájemci při na sebe navazujících nájmech. Právní úprava ani dohoda stran nepřikládá okamžiku předání dané lokomotivy důsledky uzavření smlouvy. Nezakládá reálný charakter nájemního vztahu. Žalovaný nepochybně, že předmětné lokomotivy od sjednaného data užíval, provozoval, platil za ně nájemné až do listopadu 2019, kdy začal vznikat na nájemném dluhu. Lokomotiva [REDAKCE] [REDAKCE] pronajatá na základě dílčí smlouvy číslo LT 17/1/2019 byla žalovaným užívána již od roku 2017 na základě dříve uzavřené nájemní smlouvy číslo LT 04/2017 ze dne 4. 5. 2017 a doba nájmu uplynula dle této smlouvy dne 4. 5. 2019. Uzavřením nové, na předchozí nájem navazující nájemní smlouvy tedy došlo k tomu, že tato lokomotiva byla na straně žalovaného stále bez přerušení provozu. Pouze došlo ke změně smluvní úpravy nájemního vztahu. Argumentace žalovaného spočívající v tom, že nedoložením písemného předávacího protokolu nedošlo ani k uzavření nájemního vztahu je zcela mimo právní i faktickou realitu. Žalobce nesouhlasil, že by lokomotivy ve smlouvách byly určeny druhově. Označení lokomotiva [REDAKCE] [REDAKCE] je označením, které je spjata toliko s jedinou lokomotivou, kdy číslo [REDAKCE] představuje označení řady dané lokomotivy a číslo [REDAKCE] je evidenčním číslem. Číselné označení se neopakuje u žádné jiné lokomotivy. Žalobce dále nesouhlasil s neplatností nájemních smluv z důvodu nesrozumitelnosti způsobené tím, že byly sepsány toliko v českém jazyce. V ustanovení § 551 občanského zákoníku, na který odkazuje žalovaný, je upravena zdánlivost právního jednání a nikoli neplatnost (§ 574 a následující občanského zákoníku). Není tedy zřejmé, zda je namítáno, že se jedná o právní jednání zdánlivé či neplatné, a tato námitka je vznesena 2,5 roku od podpisu smlouvy a nebyl by tedy k ní žalovaný oprávněn (§ 579 odstavec 1 občanského zákoníku). Společnost Continental Railway Solution Kft. znalosti českého jazyka disponovala v dostatečné míře, když jednatel žalovaného, který podepisoval všechny smlouvy, ovládá slovenský jazyk a žalovaný v té době zaměstnával státní příslušníky Slovenské republiky, kteří český jazyk ovládali. I kdyby tomu tak nebylo, žalovaný jako podnikatel a osoba působící na evropském železničním trhu měla řadu možností, jak se podpisu vyhnout u smluv, kterým nerozumí. Navíc obdržela návrhy předmětných smluv v dostatečném časovém předstihu (více než tři týdny předem). Následně o jejich obsahu v e-mailech komunikovala, což svědčí o tom, že jim rozuměla, když je připomínkovala a ovlivňovala jejich obsah a následně je plnila

až do listopadu 2019. Žalovaný odmítá tvrzení žalobkyně ohledně uznání dluhu ve smyslu § 2054 odstavec 2 občanského zákoníku v důsledku částečného hrazení žalovaného nároku, ale k tomuto odmítnutí ničeho neuvádí. Je dána vyvratitelná právní domněnka, že k uznání dluhu žalovaným tímto způsobem došlo. Žalovaná vznáší kompenzační námitku do částky 85 519,63 EUR, kdy se má jednat o nárok na náhradu škody způsobený tím, že v dané době nemohla předmětné lokomotivy užívat. Ve způsobu výpočtu požadované náhrady škody ani k prokázání jejího vzniku nebo výše není uvedeno ničeho, přestože dle tvrzení žalovaného vznikál již více než před dvěma lety. Skutečnost, že v průběhu nájmu lokomotiv dochází k jejich převozu do a z opraven a k preventivním a jiným opravám, je zcela běžné a také je s tímto počítáno ve smlouvě (článek 8. 3 přílohy 2 rámcové smlouvy). Žalovaná tedy musela počítat s těmito situacemi a bylo dohodnuto pravidlo, že při přerušení možnosti lokomotivu žalovaným užívat po dobu více než 72 hodin, nebude za každou 73. a další hodinu placeno nájemné, což je důvodem sníženého nájemného za dané měsíce. Nejde tedy o porušení smlouvy ze strany žalobce, ale o nezbytné právními předpisy vyžadované a smluvními stranami předvídané doby. I kdyby se v některých případech jednalo o jiné než o preventivní opravy, tak ani v takovém případě žalovanému nesvědčí primárně právo na náhradu škody, ale na plnění zcela jiné (§ 2322 odstavec 3 občanského zákoníku). Nárok na náhradu škody vznesený v rámci kompenzační námitky tedy považuje žalobce za nedůvodný. Činí jej sporným, namítá tímto neplatnost kompenzačního projevu žalovaného z důvodu nekompenzability k započtení použité pohledávky pro její nejistotu a neurčitost. K tvrzení žalovaného, že nebyl povinen hradit nájemné po dobu, kdy měl být žalobce v prodlení se splněním své povinnosti odstranit vady na lokomotivách, poukázal na § 2318, § 1911 a § 1912 občanského zákoníku a dodal, že za předmětné lokomotivy nebylo účtováno nájemné v době, kdy u nich probíhala přeprava do a z opraven pro jejich preventivní opravy, což byly případy, které byly předvídaný smluvně a upraveny v článku 8. 3. přílohy 2 k rámcové smlouvě.

9. Žalovaný se k replice žalobce vyjádřil dne 4. 4. 2022 a k nároku, který je uplatněn původně pod spisovou značkou 8 EVC 6/2022 ve výši 7 588,88 EUR, kdy se jedná o úrok z prodlení za pozdní platbu nájemného lokomotiv dle smlouvy číslo LT 04/2017 ze dne 4. 5. 2017 a rámcové smlouvy LT 32/2019 vznesl námitku promlčení nároku na úhradu úroku z prodlení za pozdní platbu nájemného dle faktury číslo 20170292 ze dne 8. 8. 2017 znějící na částku 17 588,05 EUR a faktury číslo 20170293 ze dne 8. 8. 2017 znějící na částku 560 EUR, obě splatné 22. 8. 2017, když promlčecí lhůta počala plynout dne 23. 8. 2017 a domnělé právo nebylo uplatněno v obecné tříleté promlčecí lhůtě. Žalovaný poukázal na článek V. odstavec 2 smlouvy číslo LT 04/2017, respektive na článek IV. odstavec 4 písmeno c) rámcové smlouvy číslo LT 32/2019, dle kterých byla splatnost faktur sjednána stranami v délce 14 dnů ode dne jejich vystavení, což je v přímém rozporu s § 1963 občanského zákoníku. V souladu se zásadou autonomie vůle smluvních stran je možno ujednat splatnost daňových dokladů odlišně od úpravy stanovené občanským zákoníkem, ale § 1963 stanoví kogentní limity, od kterých se strany nemohou v rámci smlouvy odchýlit. V daném případě se jedná o mezinárodní obchodní vztah mezi účastníky a žalovaná nemohla žádným způsobem ovlivnit, kdy budou předmětné daňové doklady ze strany žalobce vystaveny, respektive doručeny. Při posuzování předmětných ustanovení, dle kterých byla splatnost faktur mezi stranami sjednána v délce 14 dnů od jejich vystavení, je nutné posuzovat také pro rozpor předmětných ujednání stran o splatnosti daňových dokladů s dobrými mravy a poukázal na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 26. 9. 2007, spisová značka 32 Cdo 150/2007. Součástí spisového materiálu nejsou žádné důkazy, které by prokazovaly včasné doručení předmětných daňových dokladů žalovanému. Smlouva číslo LT 04/2017 stejně jako rámcová smlouva číslo LT 32/2019 neobsahují žádné ujednání o doručování daňových dokladů a nelze určit, kdy se žalovaný o fakturách dověděl a zda mu byly doručeny řádně a včas. Určení data doručení předmětných dokladů lze považovat za klíčové pro určení data splatnosti, stejně jako oprávněnosti domnělých úroků uplatněných ze strany žalobce. K replice žalobce žalovaný uvedl, že setrvává na námitce nedodržení formy právního

jednání, kdy předání příslušných lokomotiv je klíčové pro začátek běhu nájmu a práva na úhradu nájemného. Nebylo prokázáno sepsání příslušných předávacích protokolů a setrvat na stanovisku, že se mezi účastníky jednání o reálný závazkový vztah, stejně tak jako na nesrozumitelnosti smluv, které byly vyhotoveny pouze v českém jazyce, a dodal, že [REDAKCE] žalovaného [REDAKCE] ovládá tolik základní slovní zásobu slovenského jazyka, nikoli na úrovni, která by umožňovala komunikaci v tomto jazyku. Setrval na námitce uzavření smlouvy v tísní a na nároku z titulu náhrady škody za dobu, kdy lokomotivy nebyly provozuschopné, o čemž svědčí e-mailová komunikace účastníků a fotografie, v důsledku kterých nebyly lokomotivy mnohdy provozuschopné i několik týdnů. Žalobce odmítal vady odstranit, proto žalovaný přistoupil k ukončení spolupráce a odstoupil od smlouvy v důsledku hrubého porušení smluvních povinností ze strany žalobce, zejména povinností plynoucích z článku 11. 1. přílohy 2 rámcové smlouvy LT 32/2019 a článek 11. 2. přílohy 2 LT 32/2019. Následně přistoupil žalovaný k požadavku na náhradu škody. Nesouhlasil s názorem žalobce ohledně neplatnosti kompenzačního projevu žalovaného.

10. Žalobce reagoval na vyjádření žalovaného replikou datovanou 5. 5. 2022, v rámci které vzal na základě námítky promlčení žalobu částečně zpět ohledně 84,04 EUR. K námitkám proti nároku na úrok z prodlení poukázal na to, že předmětnými fakturami bylo účtováno měsíční nájemné v případech, kdy došlo k nějaké technické přepravě lokomotivy ze strany žalobce a také přepravné. Smlouvami bylo sjednáno placení nájemného v měsíčních intervalech vždy za uplynulý měsíc zpětně, kdy v článku V. 1. nájemní smlouvy LT 04/2017 bylo sjednáno, že nájemné splatné měsíčně na základě faktury pronajímatele vystavené po uplynutí příslušného měsíce a dle článku IV. odstavec 4 písmene a) rámcové smlouvy LT 32/2019 bylo sjednáno, že žalobce vystaví fakturu zpravidla nejpozději do 30 dnů od zdanitelného plnění na základě fakturačních podkladů. Dle písmene c) téhož článku bylo kromě čtrnáctidenní splatnosti sjednáno, že splatnost faktur se prodlužuje, nebude-li prokazatelně objednateli doručena nejpozději do 3 dnů ode dne jejího vystavení, přičemž pro formu i doručení faktury platí článek IV. 10. této smlouvy o e-mailové komunikaci, když tento článek odkazuje i na článek IV. bod 11., kde byly uvedeny kontaktní adresy pověřených zaměstnanců včetně e-mailových adres pro účely fakturace. Měsíční placení nájemného zpětně je zcela běžné v daném oboru. Žalovaný tedy poté, co danou lokomotivu v konkrétním měsíci na základě předem sjednaných podmínek užíval, věděl, co bude žalobce účtovat a kdy to bude účtovat. Proti takto probíhající fakturaci včetně doručování faktur žalovaný nic nenamítal. Nevyužil ujednání uvedené v článku IV. odstavec 4 písmene c) rámcové smlouvy LT 32/2019 o prodloužení sjednané lhůty splatnosti v případě doručení faktury k později než třetího dne od vystavení a fakturace probíhala od 4. 5. 2019 (účinnost rámcové smlouvy LT číslo 32/2019). S tvrzením o rozporu s dobrými mravy a z toho patrně plynoucí námitkou neplatnosti tohoto ujednání obsaženou v článku 14 dupliky žalovaného přichází až po 5 letech až v rámci uměle vykonstruované argumentace. Žalovaný namítá nepředložení důkazů o doručení pozdě placených faktur, ale samotná skutečnost, že došlo k jejich zaplacení, i když k pozdnímu, což je důkazem o jejich doručení. Při takto prokázané existenci doručení je pak konkrétní okamžik doručení irrelevantní, když pro počátek běhu lhůty splatnosti byl v obou smlouvách jako rozhodný sjednán okamžik jejich vystavení a nikoli doručení. Pokud by docházelo k prodlení s doručením faktury, byl pro tento případ sjednán mechanismus odložení doby splatnosti, který ale žalovaným nebyl využit. Pokud jde argumentaci žalovaného týkající se reálné povahy závazkového vztahu nájmu, setrval žalobce na svém stanovisku uvedeném v replice ze dne 3. 2. 2022. Stejně tak i ohledně údajné nedostatečné jazykové vybavenosti jednatele žalovaného komunikovat ve slovenském jazyce. K tvrzené tísní při uzavírání rámcové smlouvy LT 32/2019 žalovaný nenabízí žádné důkazy. K tvrzení žalovaného, že předmětné lokomotivy dlouhodobě a opakovaně nebyly v provozuschopném stavu, což dokládá e-mailovou komunikací a fotodokumentací, žalobce uvádí, že v období listopad 2019 až 2020 byly lokomotivy plně v provozuschopném stavu vyjma opravy lokomotivy číslo [REDAKCE] (vyrobena v roce [REDAKCE]) v období části prosince, což se promítlo i ve faktuře

číslo 191030199, kdy bylo účtováno toliko 159 hodin nájmu a za druhou lokomotivu číslo [REDAKCE] (vyrobena v roce [REDAKCE]) bylo účtováno obvyklých 679 hodin. Žalobce tedy z důvodu neprovozuschopnosti dané lokomotivy nájem neúčtoval. E-mailová komunikace předložená žalovaným je pouze částečná, kdy zachycuje komunikaci bez reakcí pana [REDAKCE], zaměstnance žalobce. Předmětné lokomotivy jsou lokomotivami použitými, jejichž stáří je 40, resp. 50 let a tomu odpovídá jejich technický stav, který byl žalovanému před sjednáním nájemních smluv znám a byl také zohledněn při výši nájemného. O provozu lokomotiv vypovídají faktury, které byly vystaveny na základě evidence žalobce, následně e-mailem zaslány žalovanému k odsouhlasení a až poté byla vystavena příslušná faktura. Vystavené faktury tedy prokazují, že tvrzení žalovaného o dlouhodobé několikátýdenní neprovozuschopnosti lokomotivy není pravdivé.

11. Okresní soud vyzval žalovaného k doplnění tvrzení ohledně uplatněného nároku na náhradu škody, na což žalovaný reagoval podáním doručeným soudu dne 31. 8. 2022 a 20. 2. 2023 tak, že žalobce byl dlouhodobě a opakovaně upozorňován na to, že si neplní své povinnosti, tedy že předmětné lokomotivy nejsou v provozuschopném stavu a faktické užívání jich ze strany žalovaného není možné. V důsledku toho docházelo k poškození žalovaného, jelikož po dobu, kdy předmětné lokomotivy byly v údržbě, nemohly být fakticky užívány a žalovanému vznikla škoda, kterou představuje neposkytnutá sleva na nájemném ve výši 42 713 EUR, ušlý zisk spočívající v odměně za vlečení ve výši 92 400 EUR, ušlý zisk spočívající v odměně za poskytování služeb strojvůdců ve výši 139 765,50 EUR, celkem 274 878,50 EUR a v řízení uplatnila námitku k započtení ve výši 86 520 EUR.
12. Okresní soud provedl důkaz předloženými listinnými důkazy. Neprovedl toliko důkazy navržené žalovaným, a to výslech jednatele žalovaného a svědků [REDAKCE], [REDAKCE] a [REDAKCE], které měl s ohledem na skutková zjištění učiněná z provedených důkazů za nadbytečné.
13. Z listinných důkazů, z e-mailové komunikace účastníků (číslo listu 171-172) okresní soud zjistil, že byla vedena mezi účastníky od 24. dubna 2019, kdy zástupci žalovaného je sdělováno, že byla akceptována jeho žádost 30 dnů na fakturu, splatnost také změněna. Je vyzván, aby vyplnil žluté složky. Komunikace je vedena až do 3. května, kdy zástupce žalovaného sdělil, že sice není v kanceláři, ale došlo k zaplacení a podepsání smlouvy, kterou žalobce obdrží v pondělí. Mezi účastníky byla uzavřena rámcová smlouva LT 32/2019, o spolupráci při uspokojování provozně technických potřeb při provozování drážní dopravy 16. 5. 2019, jejímž předmětem bylo nastavení právního rámce pro vzájemnou spolupráci smluvních stran. Smlouva byla uzavřena na dobu neurčitou s účinností od 4. 5. 2019 a bylo jí možno ukončit písemnou výpovědí s výpovědní lhůtou v trvání dvou měsíců, písemnou dohodou, písemným odstoupením od smlouvy, když pro odstoupení od smlouvy platí úprava dle § 2001 a následující o. z. Pro účely odstoupení od smlouvy se za porušení smlouvy podstatným způsobem považuje zejména, nikoli však výlučně, prodlení s placením jakékoliv částky v délce delší než 21 kalendářních dnů, prodlení s vrácením pronajaté lokomotivy. Příkladný výčet porušení smlouvy podstatným způsobem může být rozšířen v jednotlivých všeobecných obchodních podmínkách o další případy. Dalším důvodem pro odstoupení je podání vlastního insolvenčního návrhu druhé smluvní strany nebo podáním vlastního návrhu na vyhlášení moratoria druhé smluvní strany nebo rozhodnutím soudu o zjištění úpadku druhé smluvní strany. Smlouvou byly dále ujednány platební podmínky tak, že žalobce vystaví fakturu zpravidla nejpozději do 30 dnů od zdanitelného plnění, a to na základě fakturačního podkladů příslušejících pro jednotlivé služby dle jednotlivých všeobecných obchodních podmínek a ceníku, na který smlouva odkazuje. Objednatel (žalovaný) se zavázal zkontrolovat správnost a úplnost jednotlivých faktur, případné nesprávnosti označit a oznámit je nejpozději do dne splatnosti příslušné faktury, jinak se faktura považuje za věcně i formálně správnou. Splatnost faktur se sjednává na 14 dnů ode dne jejich vystavení a prodlužuje se, nebude-li prokazatelně objednateli doručena nejpozději do 3 dnů ode dne jejího vystavení.

V případě prodlení s platbou po dobu delší než 7 kalendářních dnů je žalobce oprávněn přerušit plnění dle této smlouvy a dále mu vzniká právo na úroky z prodlení ve smluvní výši 0,05 % denně. Přílohu číslo 2 této smlouvy činí všeobecné obchodní podmínky (VOP), ve kterém je popsán způsob uzavírání dílčích smluv o pronájmu lokomotivy, místo začátku a ukončení pronájmu, otázka pozdního vracení. V článku 8 nazvaném údržba a neschopnost lokomotiv je popsáno, jakým způsobem žalobce plánuje a určuje, na základě geometrického proběhu při odstavení hnacího vozidla preventivní prohlídku v délce trvání maximálně 72 hodin, přičemž v měsíci mohou nastat dvě preventivní prohlídky, prominutí, snížení nebo sleva se nepřiznává a objednatel (žalovaný) nemá možnost využít náhradního hnacího vozidla. Pokud prohlídka překročí 72 hodin, prominutí nájmu se přiznává až po těchto 72 hodinách ve výši rovnající se násobku každé další hodiny až do ukončení prohlídky a výše hodinového nájemného za příslušné hnací vozidlo. Pokud žalobce nemůže poskytnout vozidlo hnací dle objednávky, odpadá povinnost objednatele platit nájemné. Smlouva může být měněna nebo doplňována formou písemných dodatků podepsaných oběma stranami s tím, že za písemnou formu nebude pro tento účel považována výměna e-mailových zpráv, vyjma změn VOP dle čl. IV. 12 nebo kontaktních osob dle čl. IV. 11.

14. Z dílčí smlouvy o nájmu lokomotivy [REDAKCE] LT 17/1/2019 okresní soud zjistil, že byla uzavřena mezi účastníky. Předmětem smlouvy je úplatný nájem lokomotivy řady [REDAKCE]. V článku III. je uvedeno, že o předání lokomotivy do a z nájmu bude mezi účastníky sepsán předávací protokol dle článku 5. 4 a 5. 5 přílohy 2 číslo 2 rámcové smlouvy. Ujednáno místo předání je [REDAKCE]. Nájem je sjednán na dobu určitou do 4. 5. 2021. Smlouva může být předčasně ukončena výhradně jen písemnou dohodou smluvních stran nebo písemnou výpovědí žalobce, přičemž výpovědní doba činí 2 měsíce a začíná běžet prvním dnem následujícího měsíce, po kterém byla výpověď doručena. Smluvní strany se dohodly, že se nepoužije ustanovení článku 7 přílohy číslo 2 rámcové smlouvy. Nájemné bylo sjednáno ve výši 18 000 EUR bez DPH za kalendářní měsíc pro kilometrický proběh 10 500 km. V případě, že kilometrický proběh překročí v daném měsíci shora sjednaný počet kilometrů, bude účtováno navíc k ceně nájmu 0,85 EUR za každý další kilometr nad sjednaný kilometrický proběh. Bylo ujednáno, že žalobce vystaví fakturu za nájemné nejpozději do 15. dne měsíce předcházejícího měsíc, ve kterém dojde ke zdanitelnému plnění na základě fakturačních podkladů. Žalovaný se zavázal zkontrolovat správnost a úplnost faktur, případnou nesprávnost vyznačit a oznámit žalobci do dne splatnosti příslušné faktury, jinak se bere za věcně správnou. Účastníci řízení uzavřeli dílčí smlouvu o nájmu lokomotivy [REDAKCE] LT 32/2/2019, jejímž předmětem je nájem lokomotivy řady [REDAKCE] s tím, že o předání lokomotivy do a z nájmu bude sepsán mezi účastníky protokol. Smlouva je uzavřena s účinností od 1. 7. 2019 do 1. 7. 2021. Shodně jako u dílčí smlouvy LT 17/1/2019 jsou sjednány ceník, platební podmínky, údržba. Rámcová smlouva LT 32/2019 a dílčí smlouvy LT 32/2/2019 a LT 17/1/2019 jsou vyhotoveny v českém jazyce.
15. Ze smlouvy o spolupráci při uspokojování provozně technických potřeb při provozování drážní dopravy LT 04/2017 okresní soud zjistil, že byla mezi účastníky uzavřena dne 4. 5. 2017. Sepsána je v českém a maďarském jazyce. Předmět tvoří nájem hnacího vozidla lokomotiva řady [REDAKCE]. U doby nájmu je uvedeno, že o předání předmětu bude sepsán předávací protokol. Předáním předmětu nájmu vzniká nájemci nájemní vztah a povinnost nájemce platit nájemné. Spolu s předmětem nájmu budou nájemci předány předávací protokol a průkaz způsobilosti. Nájem se sjednává na dobu 2 let počínající dnem 4. 5. 2017. Kterákoliv ze stran může nájem vypovědět bez uvedení důvodu písemnou formou s dvouměsíční výpovědní lhůtou, která počíná běžet 1. dnem měsíce následujícího po měsíci, ve kterém byla výpověď doručena druhé straně. Pronajímatel (žalobce) může nájem vypovědět se zkrácenou výpovědní dobou v případě hrubého porušení povinnosti nájemce, které je ve čtyřech bodech konkretizováno. Smlouva obsahuje ujednání o údržbě a předmětu nájmu, kdy nájemce nemá nárok na poskytnutí náhradního hnacího vozidla ani slevu v případě pravidelné údržby a preventivních prohlídek do rozsahu

72 hodin v kalendářním měsíci a rovněž v případě korektivní údržby, opravy, za kterou odpovídá nájemce.

16. Ze značení ČSD, ČD a Českého drážního úřadu po roce 1988 okresní soud zjistil, že bylo v roce 1971 mezinárodní železniční unii zavedeno nové značení lokomotiv, které obsahuje sedm číslic. První číslice označuje trakci a typ hnacího vozidla s možným označením od 1 až do 0 (1 - elektrická lokomotiva na stejnosměrný proud, 2 - elektrická lokomotiva na střídavý proud, 3 - elektrická lokomotiva dvou či vícesystémová, 4 - elektrická jednotka nebo vůz na stejnosměrný proud, 5 - elektrická jednotka nebo vůz na střídavý proud, 6 - elektrická jednotka nebo vůz dvou-či vícesystémový, 7 - motorová lokomotiva, 8 - motorová jednotka nebo vůz, 9 - řídicí vůz (od roku 1994, od roku 2009 řídicí vůz jednotky), 0 - vložený (nemotorový) vůz - od roku 1994, od roku 2009 - vložený vůz). Druhá a třetí číslice tvoří konstrukční skupinu, čtvrtá až šestá číslice reprezentuje evidenční číslo. Sedmá číslice je kontrolní.
17. Z e-mailové komunikace účastníků (číslo listu 126-141) okresní soud zjistil, že byla vedena od 12. 12. 2019, kdy zástupce žalovaného upozorňoval na to, že lokomotiva s označením [REDAKCE] se vrátila po opravě v takovém stavu, že není vhodná na běžné použití. Z fotografií je zřejmé, že jsou některé části lokomotivy nepřípevněné, lokomotiva není vhodná na operativní provoz, doloženo fotodokumentací. Dne 16. 12. 2019 žalovaný upozorňuje na nedostatky lokomotivy s označením číslo [REDAKCE], kdy je žádáno vyřešit popsané závady s tím, že lokomotiva je v provozu, ale večer bude opět v [REDAKCE]. Dne 10. ledna 2020 žalovaný upozorňuje žalobce u lokomotivy číslo [REDAKCE], že lokomotiva je mimo provoz a dne 7. ledna 2020 upozorňuje, že je porouchaná nabíječka baterie [REDAKCE] číslo [REDAKCE]. Dne 19. ledna žádá o zaslání vyhodnocení nahrávky (registratum lokomotivy číslo [REDAKCE]), dne 21. února je žádáno o zaslání vyhodnocení nahrávky (registratum lokomotivy číslo [REDAKCE]) a dne 28. února 2020 žalovaný upozorňuje na nedostatky, které žádali opravit na lokomotivě [REDAKCE] a [REDAKCE]. Z komunikace účastníků bylo zjištěno, že dne 18. 12. 2019 pan [REDAKCE] sděluje [REDAKCE], jaké závady mají být odstraněny na lokomotivě [REDAKCE]. Dne 18. 12. 2019 [REDAKCE] sděluje, že lokomotiva [REDAKCE] byla prohlédnuta v [REDAKCE], dříve nahlášené závady a poruchy lze opravit v rámci záruky, lokomotiva se může vrátit do Maďarska až po 21. 12. Dne 30. 10. 2019 objednáva [REDAKCE] u lokomotivy [REDAKCE] výměnu 6 brzdových čelistí. 9. 12. 2019 pan [REDAKCE] oznamuje, že se lokomotiva porouchala v sobotu, opravu se nepodařilo dokončit, takže do [REDAKCE] dorazí zítra večer. Lokomotiva [REDAKCE] [REDAKCE] 7. 12. 2019 sděluje, že lokomotiva [REDAKCE] má závady. Musí být opravena do nedělního večera v 18:00, odkud ji [REDAKCE] odveze do opravy do [REDAKCE]. 19. 12. 2019 [REDAKCE] [REDAKCE] sděluje, jak fungovala lokomotiva [REDAKCE] v prosinci, kdy se na ni opakovaně objevily přes opravy závady. Dne 12. 12. zástupce žalovaného [REDAKCE] upozorňuje na to, že lokomotiva [REDAKCE] předchozího dne přijela do [REDAKCE] s problémy. Strojvedoucí nahlásil lokomotivu jako rizikovou.
18. Dne 27. 3. 2020 žalobce zaslal žalovanému výpověď dílčí smlouvy o nájmu lokomotivy [REDAKCE] číslo LT 17/1/2019 a výpověď dílčí smlouvy o nájmu lokomotivy [REDAKCE] číslo LT 32/2/2019 s výpovědní lhůtou dvou měsíců, kdy je odkazováno na článek III. odstavec 4 uvedených smluv s tím, že výpovědní doba počíná běžet prvním dnem měsícem následujícího po měsíci, ve kterém bude výpověď doručena. V souladu s článkem III. 3. dílčích smluv je žádáno o vrácení lokomotiv nejpozději ke dni skončení nájmu v železniční stanici [REDAKCE] s tím, že o převzetí lokomotivy bude sepsán předávací protokol.
19. Dne 7. 4. 2020 zástupce žalovaného sděluje žalobci, že v příloze je dopis, který je v souladu s ukončením smlouvy číslo LT 32/2019. Týž den potvrzuje zástupce žalobce doručení této písemnosti a dne 8. 4. 2020 sděluje zástupce žalovaného žalobci, že lokomotiva [REDAKCE] bude v tento den v [REDAKCE] ve 20:00 k vrácení a je žádáno minimálně počtvrté o zaslání dokumentu kalibrace rychloměru, který je nainstalován u lokomotivy [REDAKCE]. Dne 7. 4. zaslal žalovaný žalobci sdělení, že chce vypovědět smlouvu LT 32/2019 s účinností od 9. 4. 2020 pro porušení smluvních podmínek bod XI. 1. a současně požádal o náhradu škody dle bodu XI. 2. ve výši

86 520 EUR do 31. 3. 2020 s tím, že je škoda vyčíslena v příloze. Dále je sděleno, že výpověď smlouvy LT 32/2019 má za následek ukončení všech ostatních smluv a dále je sděleno, že výpověď užívatelských smluv žalovaný nemůže přijmout. Je žádáno o převzetí lokomotiv ve stanici [REDACTED]. Výpočet náhrady škody uvádí dobu odstávky u lokomotivy [REDACTED] v listopadu 2019 48 hodin, v prosinci 2019 65 hodin, v lednu 2020 115 hodin, v únoru 17 hodin. U lokomotivy [REDACTED] v červenci 583 hodin, v září 2019 249 hodin, v prosinci 585 hodin, v lednu 63 hodin a v březnu 52 hodin. Těmto odstávkám odpovídá v případě lokomotivy [REDACTED] náhrada škody v listopadu 2019 2 400 EUR, v prosinci 2019 3 145 EUR, v lednu 2020 5 565 EUR, v únoru 879 EUR a náhradu škody u lokomotiv [REDACTED] a [REDACTED] v červenci 28 210 EUR, v září 12 450 EUR, v prosinci 28 316 EUR, v lednu 2020 3 048 EUR a v březnu 2020 2 516 EUR. V úhrnu celkem 86 520 EUR, na což je vystavena faktura žalovaným dne 7. 4. 2020 s datem splatnosti 7. 5. 2020, číslo 172020. Dne 22. 4. 2020 zaslal žalobce žalovanému dopis (psán v českém a anglickém jazyce) označený jako Reakce na sdělení ze dne 7. 4. 2020 a vrácení faktury číslo 17/2020 ze dne 7. 4. 2020 na částku 86 520 EUR, jehož obsahem je sdělení, že 7. 4. obdrželi sdělení nadepsané jako „Termination of contract LT 32/2019“, jehož přílohou byla kalkulace a faktura číslo 17/2020 s tím, že v rámci tohoto sdělení byla činěna řada právních jednání, a to zájem ukončit rámcovou smlouvu LT 32/2019 s účinky ke dni 9. 4. 2020 pro porušování povinností dle článku XI. 1. přílohy číslo 2 LT 32/2019. Dále nárok na náhradu škody ve výši 86 520 EUR za období od května 2019 do března 2020, kdy nebyly lokomotivy řady [REDACTED] a [REDACTED] v provozu. Dále obsahuje sdělení o ukončení rámcové smlouvy LT 32/2019 i ostatních vzájemných smluv, odmítnutí dříve obdržené výpovědi obou dílčích smluv a požadavek vrácení lokomotiv ve stanici [REDACTED] dne 9. 4. 2020. Žalobce sděluje, že dne 9. 4. 2020 došlo ve stanici [REDACTED] k vrácení lokomotiv, které budou zkoumány nezávislou osobou a posouzen jejich technický stav. Žalobce nesouhlasil s předčasným ukončením rámcové smlouvy s účinky ke dni 9. 4. 2020, neboť ze strany žalobce nedošlo k porušení povinnosti plynoucí z rámcové smlouvy. Na začátku nájmu byly lokomotivy poskytnuty v provozuschopném stavu, nevznikl tedy nárok na neplacení nájemného nebo náhradu škody. Z článku III. 4. obou dílčích smluv plyne, že v případě, že v průběhu trvání dílčí smlouvy dojde z jakéhokoliv důvodu k předčasnému ukončení rámcové smlouvy, nebude to mít vliv na trvání dílčí smlouvy ani na úpravu práv a povinností z ní plynoucích, tedy jako by k předčasnému ukončení rámcové smlouvy nedošlo. Dále poukázal na článek III. 4. dílčích smluv, na základě nichž má žalobce právo vypovědět smlouvu bez sdělení důvodů. Žalobce namítl neplatnost právních jednání, která byla učiněna v „Termination of contract LT 32/2019“, vyjma žalobcem zasláné výpovědi obou dílčích smluv dne 27. 3. 2020, jejíž účinky nastanou ke dni 31. 5. 2020. Neexistuje žádné jednání, které by mohlo způsobit ukončení rámcové smlouvy LT 32/2019 nebo dílčích smluv.

20. Z listinných důkazů okresní soud dále zjistil, že žalobce vystavil fakturu číslo 191030177 dne 6. 12. 2019 s datem splatnosti 5. 1. 2020 a účtoval jí nájemné hnacího vozidla [REDACTED] částkou 16 800 EUR (672 hodin) a za hnací vozidlo [REDACTED] částkou 18 000 EUR (720 hodin) za listopad 2019, celkem 34 800 EUR. Fakturou číslo 191030199 vystavenou 13. 1. 2020, splatnou 13. 2. 2020, vyúčtoval žalobce nájem za prosinec 2019 u hnacího vozidla [REDACTED] částkou 16 427,42 Kč (679 hodin) a u hnacího vozidla [REDACTED] částkou 3 846,77 EUR (159 hodin). Fakturou číslo 191030200 vystavenou dne 13. 1. 2020, splatnou 12. 2. 2020, účtoval žalobce za prosinec za hnací vozidlo [REDACTED] 294 EUR. Fakturou číslo 201030004 vystavenou 6. 2. 2020, splatnou 7. 3. 2020, účtoval žalobce nájem za leden 2020 u hnacího vozidla [REDACTED] částkou 15 217,74 EUR (629 hodin) a u hnacího vozidla [REDACTED] částku 16 475,81 EUR (681 hodin), celkem 31 693,55 EUR fakturou číslo 201030020 vystavenou 5. 3. 2020, splatnou 4. 4. 2020, účtoval žalobce nájem za únor 2020 u hnacího vozidla [REDACTED] částkou 17 560,34 EUR (679 hodin), u hnacího vozidla [REDACTED] částku 18 000 EUR (696 hodin), celkem 35 560,34 EUR. Fakturou číslo 201030030 vystavenou 7. 4. 2020, splatnou 7. 5. 2020, účtoval žalobce nájem za březen 2020 hnacího vozidla [REDACTED] částkou 588 EUR (tarif 294) a fakturou číslo 201030031 vystavenou dne 7. 4. 2020, splatnou 7. 5. 2020, účtoval žalobce nájem za březen

2020 u hnacího vozidla [REDAKCE] částkou 18 000 EUR (744 hodin) a u hnacího vozidla [REDAKCE] částkou 16 741,94 EUR (692 hodin), celkem 34 741,94 EUR. Dne 11. 2. 2020 uhradil žalovaný na účet žalobce částku 22.274,19 EUR (výpis z účtu žalobce vedený u [REDAKCE], a.s.).

21. Z listinných důkazů (spisová značka 8 EVC 6/2020) faktur vystavených žalobcem a výpisem z účtu žalobce vedeného u [REDAKCE], a.s., okresní soud zjistil, že na základě rámcové smlouvy LT 04/2017 byla žalobcem vystavena faktura číslo 20180007 znějící na 560 EUR splatná 16. 2. 2018 a faktura číslo 20180008 splatná 16. 2. 2018 znějící na 17 287 EUR a na faktury číslo 20180007 a 20180008 bylo zaplacen 17 847 EUR dne 14. 3. 2018. Faktura číslo 20180045 znějící na částku 16 772,51 EUR byla splatná 4. 4. 2018 a faktura číslo 20180044 splatná 4. 4. 2018 znějící na 560 EUR byla zaplacená dne 9. 4. 2018. Faktura číslo 20180084 splatná 4. 5. 2018 znějící na 17 287 EUR byla zaplacená 11. 5. 2018. Faktura číslo 20180138 splatná 3. 6. 2018 znějící na 560 EUR a faktura 20180137 splatná 3. 6. 2018 znějící na částku 17 287 EUR byly zaplacený 14. 6. 2018. Faktura číslo 20180190 splatná 7. 7. 2018 a znějící na částku 15 056,42 EUR a faktura číslo 20180191 znějící na 560 EUR byly zaplacený 28. 8. 2018. Faktura číslo 20180227 splatná 8. 8. 2018 znějící na částku 13 037,28 EUR byla zaplacená 13. 8. 2018. Faktura číslo 20180282 znějící na částku 17 287 EUR splatná 6. 9. 2018 a faktura číslo 20180283 splatná 6. 9. 2018 znějící na částku 280 EUR byla zaplacená 4. 10. 2018. Faktura číslo 20180311 splatná 5. 10. 2018 znějící na 280 EUR a faktura číslo 20180310 splatná 5. 10. 2018 znějící na částku 17 287 EUR byla zaplacená 6. 11. 2018. Faktura číslo 20180379 splatná 7. 11. 2018 znějící na částku 16 710,77 EUR byla uhrazena 12. 12. 2018. Faktura číslo 20180380 splatná 7. 11. 2018 znějící na 560 EUR byla zaplacená 17. 12. 2018. Faktura číslo 20180427 splatná 9. 12. 2018 znějící na 560 EUR a faktura číslo 20180426 splatná 9. 12. 2018 znějící na 15 614,06 EUR byla zaplacená 16. ledna 2019. Faktura číslo 20180448 splatná 9. 1. 2019 znějící na 5 762,33 EUR byla zaplacená 29. 1. 2019. Faktura číslo 20180495 splatná 9. 2. 2019 znějící na 17 899,85 EUR byla uhrazena 18. 2. 2019. Faktura číslo 191030006 splatná 6. 3. 2019 znějící na 280 EUR, faktura číslo 191030005 splatná 13. 3. 2019 znějící na 18 465,50 EUR byla uhrazena 22. 3. 2019. Faktura číslo 191030025 splatná 7. 4. 2019 znějící na 17 220,58 EUR byla uhrazena 12. 4. 2019. Faktura číslo 191030038 splatná 8. 5. 2019 znějící na 560 EUR a faktura číslo 191030037 splatná 8. 5. 2019 znějící na 17 590 EUR byla uhrazena 13. 5. 2019. Faktura číslo 191030054 splatná 5. 6. 2019 znějící na 876 EUR a faktura číslo 191030053 splatná 5. 6. 2019 znějící na 17 590 EUR byla uhrazena 12. 6. 2019. Faktura číslo 191030077 splatná 10. 7. 2019 znějící na 753 EUR byla zaplacená 25. 7. 2019. Faktura číslo 191030059 splatná 5. 6. 2019 znějící na 17 947,10 EUR byla zaplacená 15. 7. 2019. Faktura číslo 191030116 splatná 11. 9. 2019 znějící na částku 4 209,69 EUR a faktura číslo 191030076 splatná 10. 7. 2019 znějící na 18 000 EUR byla uhrazena 12. 9. 2019. Faktura číslo 191030123 splatná 5. 10. 2019 znějící na 36 000 EUR byla uhrazena 13. 12. 2019. Faktura číslo 191030144 splatná 6. 11. 2019 znějící na 588 EUR byla zaplacená 13. 11. 2019. Faktura číslo 191030087 splatná 7. 8. 2019 znějící na 18 000 EUR. Faktura číslo 191030125 splatná 5. 10. 2019 znějící na 18 000 EUR. Faktura číslo 191030124 splatná 5. 10. 2019 znějící na 588 EUR byla uhrazena 10. 10. 2019. Faktura číslo 201030005 splatná 7. 3. 2020 znějící na 1 176 EUR byla uhrazena 26. 3. 2020 a též den byla uhrazena faktura číslo 191030178 splatná 5. 1. 2020 znějící na 880 EUR. Faktura číslo 191030102 splatná 11. 9. 2019 znějící na 36 000 EUR má rukou psanou poznámku, kdy se odečítá 6 225 EUR, rozdíl činí 29 775 EUR a tato částka byla zaplacená 13. 11. 2019. V tento den byla zaplacená faktura číslo 191030137 znějící na částku 2 612,91 EUR splatná 30. 10. 2019 a faktura číslo 191030101 splatná 11. 9. 2019 znějící na 588 EUR. Faktura číslo 191030070 splatná 21. 6. 2019 znějící na 18 000 EUR byla zaplacená 14. 8. 2019 a tento den byla zaplacená faktura znějící na 588 EUR číslo 191030088 splatná 7. 8. 2019 a faktura číslo 19103089 splatná 7. 8. 2019 znějící na 173,40 EUR. Faktura číslo 20170292 splatná 22. 8. 2017 znějící na částku 17 585 EUR a faktura číslo 20170293 splatná 28. 3. 2017 znějící na 560 EUR byly zaplacený 13. 9. 2017 (řízení zastaveno ohledně úroku

z prodlení usnesením ze dne 7. 2. 2022, číslo jednací 8 EVC 5/2020-190). Faktura číslo 20170325 splatná 20. 9. 2017 znějící na 16 442 EUR a faktura číslo 20170324 splatná 20. 9. 2017 znějící na 560 EUR byly zaplacený 16. 10. 2017. Faktura číslo 20170397 splatná 24. 10. 2017 znějící na 16 900 EUR a faktura číslo 20170398 splatná 24. 10. 2017 znějící na částku 560 EUR byla uhrazena 13. 11. 2017. Faktura číslo 20170443 znějící na 560 EUR splatná 27. 11. 2017 a faktura číslo 20170442 splatná 27. 11. 2017 znějící na 16 990 EUR byly zaplacený 18. 12. 2017. Faktura číslo 20170474 splatná 25. 12. 2017 znějící na 16 990 EUR byla zaplacená 16. ledna 2018. Faktura číslo 20170509 splatná 23. ledna 2018 znějící na 560 EUR a faktura číslo 20170508 splatná 23. ledna 2018 znějící na částku 16 990 EUR byla zaplacená 21. 2. 2018.

22. Okresní soud se nejprve zabýval námitkami žalovaného, jimiž napadal platnost smlouvy rámcové LT 32/2019 a dílčích smluv a současně sděluje, že od smlouvy odstoupil. Okresní soud poznamenal, že vycházel z platné judikatury (například R 22/76), která stanoví, že odstoupit lze jen od platně uzavřené smlouvy. Žalovaný namítal neplatnost z důvodu použití jednoho jazyka u rámcové smlouvy LT 32/2019 a navazujících dílčích smluv, dále uzavření smlouvy v tísní, nedodržení formy a neurčitosti předmětu smlouvy s tím, že smlouva o nájmu je reálnou smlouvou a nedošlo k předání předmětu nájmu. Z listinných důkazů je zřejmé, že v roce 2019 smluvní strany spolu nejednaly poprvé o nájmu lokomotiv, o čemž svědčí rámcová smlouva z roku 2017, která je sepsána v úředních jazycích obou smluvních partnerů a v roce 2019, jak uvádí sám žalovaný, se jednání mezi účastníky nesla v duchu dobrých obchodních vztahů z doby minulé. Z emailové komunikace před uzavřením rámcové smlouvy je zřejmé, že žalovaný rozuměl návrhu smluv psaným v českém jazyce, když nedostatek dvojjazyčnosti či nesrozumitelnosti nenamítal. Dle názoru okresního soudu je žalovaný podnikatelem působícím v mezinárodních obchodních vztazích, který pokud by nerozuměl smlouvám v českém jazyce, jistě by v tomto směru činil příslušné kroky a smlouvu by neuzavřel. Ve smyslu § 555 zákona č. 89/2012 Sbírky, občanský zákoník (dále jen o.z.) se právní jednání posuzuje dle svého obsahu a ve smyslu § 556 o.z. je třeba při výkladu projevu vůle přihlížet k praxi zavedené mezi smluvními stranami v rámci právních postupů i k tomu, co právnímu jednání předcházelo, i k tomu, jak strany následně daly najevo, jaký obsah a význam právnímu jednání přikládají. Z konání stran před i po uzavření uvedené rámcové smlouvy i navazujících dílčích smluv je zřejmé, že oběma smluvním stranám byl znám obsah smluv, neboť se jím řídily a navázaly jimi na předchozí obchodní styk. Nelze pominout v této souvislosti ani ustanovení § 574 o. z., které stanoví, že na právní jednání je třeba spíše hledět jako na platné než jako na neplatné, tudíž soud námitku spočívající v neznalosti českého jazyka ze strany žalovaného považuje za účelovou, o čemž svědčí i to, že s touto námitkou žalovaný přichází až v průběhu soudního řízení s odstupem několika let od uzavření smluv. Nelze tedy dospět k tomu závěru, že by snad pro nesrozumitelnost smlouvy absentovala vůle na straně žalovaného uvedené smlouvy uzavřít. Neplatná je smlouva, pokud někdo při jejím uzavírání zneužije tísně, nezkušenosti, rozumové slabosti, rozrušení nebo lehkomyšlnosti druhé strany a dá sobě nebo jinému slíbit či poskytnout plnění, jehož majetková hodnota je k vzájemnému plnění v hrubém poměru (§ 1796 o. z.). O tíseň se jedná, když je někdo ohrožen ve své fyzické či ekonomické existenci nebo prakticky donucen k určitému jednání. Skutečnost, že k uzavření rámcové smlouvy LT 32/2019 došlo krátce poté, co skončila platnost předchozí rámcové smlouvy, nelze považovat za zákonem předpokládaný stav uzavření smlouvy v tísní a v této souvislosti nelze pominout ani vyjádření žalovaného, které hovoří o tom, že byl při uzavírání smluv ovlivněn dobrými obchodními vztahy mezi stranami a vzájemnou důvěrou. Nelze dospět ani k závěru, že by plnění smluvními stranami poskytnutá byla v hrubém nepoměru, neboť nájem byl sjednán ve stejném rozsahu jako dle smlouvy z roku 2017. Dle názoru okresního soudu nelze použít ani § 587 o.z. o bezprávné výhrůžce, že by vůle žalovaného nebyla považována ta svobodnou při uzavírání smluv z toho důvodu, že by k tomu byl žalovaný přinucen pod hrozbou násilí, což nebylo žalovaným tvrzeno.

23. Dále je žalovanou stranou namítáno, že nebyla dodržena forma smluv, kdy žalovaný tvrdí, že se jedná o smlouvy reálné. Smlouva o nájmu dle § 2201 o. z. představuje závazek pronajímatele přenechat věc k dočasnému užívání nájemci a nájemce se zavazuje zaplatit pronajímateli nájemné. Závazek ze smlouvy o nájmu vzniká již dohodou stran o přenechání věci uživateli za úplatu (rozsudek Nejvyššího soudu České republiky, spisová značka 28 Cdo 3033/2005). Pojmové znaky smlouvy o nájmu jsou přenechání věci dočasně a za úplatu s tím, že není zákonem předepsána forma smlouvy, což platí i pro smlouvu o nájmu dopravního prostředku dle § 2321 a následující o. z. Číselné označení lokomotiv v dílčích smlouvách je náležitým označení věci, která je označena nezaměnitelným způsobem v souladu se značením Českého drážního úřadu a není věc určena druhově, jak se domnívá žalovaný. Číselné označení lokomotiv věc identifikuje nezaměnitelným způsobem. Závazek ze smlouvy o nájmu lokomotiv vznikl projevem vůle smluvních stran, když mezi pojmové znaky smlouvy náleží přenechání předmětu nájmu k užití, kdy může jít o přenechání fyzické nebo symbolické umožnění užívání věci. Nemusí nutně dojít k jejímu odevzdání. O tom, že movité věci (lokomotivy) uvedené v dílčích smlouvách byly předány žalovanému k užívání, svědčí jejich využívání žalovaným, které nebylo v tomto řízení popřeno. Skutečnost, že nebyl sepsán protokol o jejich předání do a z nájmu, nemá žádný vliv na platnost smlouvy o nájmu či na vznik závazku plynoucího ze smlouvy. O skutečnosti, že lokomotivy žalovaný užíval za úplatu, svědčí nejen faktury vystavené žalobcem ale i plnění poskytnutá žalovaným na základě nich (placené nájemné). Dle názoru okresního soudu smlouvy o nájmu (rámcová i dílčí) byly uzavřeny platně).
24. Žalovaný dále namítal neplatnost ujednání o splatnosti faktur ve lhůtě 14 dnů, když ujednání je v rozporu s § 1963 o. z., v rozporu s dobrými mravy, a neexistují žádné důkazy prokazující včasné doručení daňových dokladů žalovanému. K tomu okresní soud uvedl, že smlouva LT 04/2017 článek V. 1 stanoví, že nájemné je splatné měsíčně na základě faktury žalobce vystavené po uplynutí příslušného měsíce a článek IV. odstavec 4 písmeno A rámcové smlouvy LT 32/2019 stanoví, že žalobce vystaví fakturu zpravidla nejpozději do 30 dnů od zdanitelného plnění na základě fakturačních podkladů příslušejících pro jednotlivé služby dle jednotlivých všeobecných obchodních podmínek a ceníku. Žalovaný jako objednatel se zavázal zkontrolovat správnost a úplnost jednotlivých faktur a případné nesprávnosti vyznačit a oznámit nejpozději do dne splatnosti příslušné faktury. Jinak se faktura považuje za věcně i formálně správnou. Splatnost faktur se sjednává na 14 dnů ode dne jejich vystavení a splatnost se prodlužuje, nebude-li prokazatelně objednateli doručena nejpozději do 3 dnů ode dne jejího vystavení, když pro doručování platí článek IV. 10. smlouvy o e-mailové komunikaci, kdy v tomto bodě je popsána vzájemné komunikace, označeny kontaktní osoby, odsouhlasení fakturačních podkladů.
25. Okresní soud přezkoumal ujednání o doručení faktur a splatnosti a dospěl k tomu závěru, že nejsou v rozporu s ustanovením § 1963 o. z., které stanoví, že je-li obsahem závazku podnikatelů povinnost vydat zboží nebo službu za úplatu, je cena splatná, aniž je třeba zapotřebí výzvy k zaplacení do 30 dnů ode dne, kdy byla doručena faktura nebo jiná výzva podobné povahy. Smluvní strany si mohou ujednat dobu splatnosti delší 60 dnů jen tehdy, pokud to není vůči věřiteli hrubě nespravedlivé. Toto zákonné ustanovení představuje implementaci směrnice 2011/7/EU o postupu při opožděných platbách v obchodních transakcích do českého práva a cílem směrnice je ochrana věřitelů v obchodně-platebním styku. Jde o dosažení právního a podnikatelského prostředí podporujícího včasné platby a představuje reakci na nedostatečnou platební morálku, ať jde o nedodržování lhůt splatnosti nebo neopodstatněné sjednávání příliš dlouhých lhůt splatnosti. Tricetidenní lhůta představuje čas plnění, kdy je dlužník povinen plnit, aniž by byl věřitelem vyzván. Z uvedeného zákonného ustanovení nelze dovodit, že by strany nemohly ujednat lhůtu kratší. Navíc nelze v této souvislosti pominout, že nájemné bylo placeno zpětně na základě podkladů předložených žalovaným prostřednictvím e-mailové komunikace, která mezi stranami byla sjednána. Strany sjednaly i mechanismus pro odložení platnosti, který nebyl využit, ani jeho využití nebylo tvrzeno. Okresní soud proto dospěl k závěru,

že ujednání stran o splatnosti jednotlivých faktur bylo platné a nelze jej považovat pro rozpor s dobrými mravy za neplatné. Splatnost nájmu sjednaná smlouvami je v souladu s § 2324 o.z., který stanoví pro nájem na dobu delší tři měsíce placení nájemné ke konci každého kalendářního měsíce.

26. Z provedených důkazů okresní soud učinil následující právní závěry. Mezi účastníky byly uzavřeny smlouvy o nájmu dopravního prostředku (lokomotiva) dle § 2321 o.z. a povinností žalobce bylo předat žalovanému lokomotivy v provozuschopném stavu s potřebnými doklady a nic nesvědčí o tom, že se tomu tak nestalo, když žalovaný platil až do měsíce října 2019 nájemné. Pokud nájemce (žalovaný) zjistí nezpůsobilost dopravního prostředku dodatečně, má právo žádat odstranění vady nebo odevzdání jiného dopravního prostředku anebo zrušení smlouvy (§ 2322 o.z.). Žalobce v souladu se smlouvami za nájem lokomotiv účtoval nájemné a za měsíce, kdy byly lokomotivy mimo provoz po dobu delší než přepočítávaly nájemní smlouvy, je účtováno nižší nájemné. Žalovaný tvrdí, že lokomotivy byly mimo provoz po delší dobu, než odpovídá slevě na nájemném a domáhá se náhrady škody. Primárním nárokem z důvodu neprovozuschopnosti lokomotiv je uplatnění práv z vad (např. R 12/89 a navazující rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR 33 Cdo 1508/2008 a 25 Cdo 1612/2004) a nelze ho obcházet uplatněním nároku z odpovědnosti za vady cestou domáháním se náhrady škody
27. Na žalovaným tvrzenou neprovozuschopnost předmětu nájmu z důvodu neodstranění vad je možno pohlížet jako na porušení smluvní povinnosti ze strany žalobce, která by žalovanému umožňovala postupovat dle § 2322 odstavec 3 o.z., a uplatnit práva z vad, což by mělo za následek zrušení smlouvy od samého počátku, pokud jsou splněny podmínky pro uplatnění práva z odpovědnosti za vady. Pro uplatnění práva z vad nevyžaduje zákon žádnou formu (rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR spisová značka 22 Cdo 2295/99). Speciální úprava nezmiňuje slevu či prominutí nájemného a je proto nutno vyjít z obecné úpravy odpovědnosti za vady dle 2208 a násl. o.z., který stanoví, že uplatní-li nájemce vadu řádně a včas, a neodstraní-li pronajímatel vadu bez zbytečného odkladu a nájemce může užívat věc jen s obtížemi, má právo na přiměřenou slevu nájemného nebo může provést opravu sám a požadovat náhradu účelně vynaložených nákladů a pokud vada zásadním způsobem ztěžuje užívání nebo znemožňuje, má nájemce právo na prominutí nájemného nebo vypovězení nájmu bez výpovědní doby. Žalovaný emailem datovaným 7. 4. 2020 nazvaným Termination of contract LT 32 2019 dle názoru soudu uplatnil práva z vad předmětu nájmu a domáhal se zrušení smlouvy z toho důvodu, že vady předmětu nájmu zásadním způsobem ztěžují užívání dopravního prostředku (§ 2322 odstavec 3 o.z.). Na toto právní jednání nelze nahlížet jako na výpověď nebo odstoupení od smlouvy, neboť dle rámcové smlouvy mohlo dojít ke změně smlouvy vyjma VOP pouze v písemné podobě.
28. V důsledku právního jednání žalovaného (email ze dne 7. 4. 2020) by došlo ke zrušení smlouvy dle § 2322 odstavec 3 o.z., za předpokladu, že vady lokomotiv zásadním způsobem ztěžovaly užívání předmětu nájmu, což nebylo prokázáno, i když emailová komunikace účastníků svědčí o tom, že předměty nájmu vykazovaly vady a ne vždy se lokomotivy z opravy vrátily zcela bez vad v období prosince 2019 a ledna 2020, jak vyplývá z emailové korespondence zaměstnanců sporných stran. Neprovozuschopnost lokomotiv žalovaný dokládá vlastními výpočty připojenými k emailu z data 7. 4. 2020 i v průběhu tohoto řízení. V této souvislosti nelze pominout, že žalovaným tvrzená největší neprovozuschopnost byla u lokomotivy [REDACTED] v letním období 2019 a prosinci 2019, ale žalovaným bylo nájemné placeno do listopadu 2019. Z tohoto soud dovozuje, že se nejednalo o neprovozuschopnost, která by zásadním způsobem ztěžovala užívání předmětu nájmu, a tudíž není naplněn zákonný předpoklad pro uplatnění práva z vad dle § 2322 odst. 3 o.z., který by vedl ke zrušení smlouvy.
29. Přestože nelze suplovat právo z odpovědnosti za vadu právem na náhradu škody, okresní soud se zabýval kompenzační námitkou žalovaného i z tohoto úhlu pohledu. Žalovaný byl poučen, že v případě nároku na náhradu škody musí být splněny předpoklady odpovědnosti za škodu

(újma, porušení povinnosti a příčinná souvislost mezi újmou a porušením povinnosti) a v tomto konkrétním případě musí být prokázáno, že v důsledku porušení smluvní povinnosti byla neprovozuschopnost lokomotiv ve větším rozsahu, než jak plyne z faktur vystavených žalobcem na základě podkladů poskytnutých žalovaným. Žalovaný zpracoval tabulku (číslo listu 201), ve které uvádí odstávku lokomotiv od května 2019 do března 2020, ze které vychází škoda, u které je limitace v rozsahu jedné poloviny dle smlouvy (článek 11.2. příloha 2). Žalovanému se nepodařilo prokázat, že lokomotivy byly neprovozuschopné po dobu delší, než plyne z faktur vystavených žalobcem na základě podkladů poskytnutých žalovaným, a to ani rámcovou smlouvou uzavřenou mezi žalovaným a [REDAKCE], o poskytování vzájemné vlečné služby a navazujícími dokumenty vypovídajícími o nákladech za poskytnuté služby uvedenému subjektu, a slouží jako podklad pro kalkulaci uplatněné škody. Listiny žalovaným předložené tedy potvrzují smluvní závazkový vztah mezi žalovaným a třetí osobou a poskytnutí služeb plynoucích z této smlouvy. Nebyl předložen žádný důkaz prokazující vzniklou škodu žalovanému z důvodu neprovozuschopnosti předmětu nájmu, tedy porušení smluvní povinnosti ze strany žalobce, tedy nebyl naplněn zákonný předpoklad pro náhradu škody, vznik újmy, pak námitku žalovaného k započtení z důvodu vzniklé škody soud shledává za nedůvodnou. Dle názoru okresního soudu každý podnikatelský subjekt nese určité riziko spojené se svým podnikáním, tedy i žalovaný, který věděl, že si najímá lokomotivy staršího data výroby, které čekají různé opravy.

30. Okresní soud dále uzavřel, že žalobce účtoval nájemné v souladu se smlouvami a dle § 2324 o.z., a vznikla tak povinnost žalovaného nájemné ve lhůtě stanovené fakturami zaplatit. Skutečnost, že žalovaný dne 11. 2. 2020 částečně plnil na dluh vůči žalobci ze shora uvedených faktur, aniž by k tomu připojil výslovné prohlášení, že dluh neuznává, má za následek uznání dluhu žalovaného ve smyslu § 2054 odst. 2 o.z., u závazků k tomuto datu splatných. Nájemné za únor i březen 2020 (období po částečném plnění na dluh žalovaným) bylo řádně účtováno. Žalobci vznikl nárok na zaplacení nájemného dle shora uvedených faktur, a proto okresní soud žalobě ohledně dlužného nájemného vyhověl ve smyslu § 2324 o.z., včetně úroku z prodlení ve smyslu § 1970 o.z. ve výši sjednané smlouvami (0,05 % denně z dlužné částky). Pro úplnost okresní soud podotýká, že na základě výpovědi žalobce ze dne 27. 3. 2020 plynula dvouměsíční výpovědní doba dílčích smluv o nájmu LT 17/1/2019 a LT 32/2/2019, a to počínaje prvním dnem měsícem následujícího po měsíci, ve kterém byla výpověď doručena, tedy počínaje 1. 4. 2020, a k ukončení nájmu došlo k datu 31. 5. 2020, byť lokomotivy byly žalovaným fakticky vráceny žalobci již dne 9. 4. 2020.
31. Žalovaný se dostal do prodlení se splněním závazku plynoucího ze smluv o nájmu dopravního prostředku, a žalobce má nárok na úrok z prodlení ve smyslu § 1970 o.z. ve výši sjednané smlouvami (0,05 % denně z dlužné částky) za příslušný počet dní prodlení, jdoucí ode dne následujícího po splatnosti faktury do data její úhrady. Žalobce požaduje u faktury číslo 20170324 úrok z prodlení za 25 dní, u faktury číslo 20170325 úrok z prodlení za 25 dní, u faktury číslo 20170397 úrok z prodlení za 134 dní, u faktury číslo 20170398 úrok z prodlení za 19 dní, u faktury číslo 20170442 úrok z prodlení za 20 dní, u faktury číslo 20170443 úrok z prodlení za 20 dní, u faktury číslo 20170474 úrok z prodlení za 21 dní, u faktury číslo 20170508 úrok z prodlení za 28 dní, u faktury číslo 20170509 úrok z prodlení za 28 dní, u faktury číslo 20180007 úrok z prodlení za 25 dní, u faktury číslo 20180008 úrok z prodlení za 25 dní, u faktury číslo 20180044 úrok z prodlení za 4 dny, u faktury číslo 20180045 úrok z prodlení za 4 dny, u faktury číslo 20180084 úrok z prodlení za 6 dní, u faktury číslo 20180137 úrok z prodlení za 10 dní, u faktury číslo 20180138 úrok z prodlení za 10 dní, u faktury číslo 20180190 úrok z prodlení za 51 dní, u faktury číslo 20180191 úrok z prodlení za 51 dní, u faktury číslo 20180227 úrok z prodlení za 4 dny, u faktury číslo 20180282 úrok z prodlení za 27 dní, u faktury číslo 20180283 úrok z prodlení za 27 dní, u faktury číslo 20180310 úrok z prodlení za 31 dní, u faktury číslo 20180311 úrok z prodlení za 31 dní, u faktury číslo 20180379 úrok z prodlení za 34 dní, u faktury číslo 20180380 úrok z prodlení za 39 dní, u faktury číslo 20180426 úrok z prodlení za 37 dní,

u faktury číslo 20180427 úrok z prodlení za 37 dní, u faktury číslo 20180448 úrok z prodlení za 19 dní, u faktury číslo 20180495 úrok z prodlení za 8 dní, u faktury číslo 191030005 úrok z prodlení za 8 dní, u faktury číslo 191030006 úrok z prodlení za 15 dní, u faktury číslo 191030025 úrok z prodlení za 4 dny, u faktury číslo 191030037 úrok z prodlení za 4 dny, u faktury číslo 191030038 úrok z prodlení za 4 dny, u faktury číslo 191030053 úrok z prodlení za 6 dní, u faktury číslo 191030054 úrok z prodlení za 6 dní, u faktury číslo 191030077 úrok z prodlení za 14 dní, u faktury číslo 191030059 úrok z prodlení za 39 dní. Okresní soud shledal i v tomto rozsahu žalobu uplatněnou u soudu po právu, když námitka promlčení, vyjma faktur číslo 20170292 a 20170293, není důvodná, neboť promlčecí doba je dle § 623 o.z. tříletá a promlčené jsou nároky, u kterých uplynula dříve, než byla žaloba uplatněna u soudu, tedy před datem 17. 9. 2020.

32. Okresní soud shledal žalobu po jejím částečném omezení uplatněnou důvodně na rozdíl od kompenzační námitky žalovaného, a proto jí vyhověl v celém rozsahu. Kompenzační námitku žalovaného shledal nedůvodnou a vzhledem k tomu, že se nejedná o vzájemný návrh, nebylo o ní třeba rozhodnout samostatným výrokem.
33. Ve smyslu § 142 odstavec 1 a § 142a zákona číslo 99/63 Sbírky, občanského soudního řádu (dále jen o. s. ř.), okresní soud přiznal úspěšnému žalobci náklady řízení (neúspěšný byl v nepatrné části, kdy akceptoval vznesenou námitku promlčení a žalobu vzal částečně zpět). Jde o odměnu za právní službu vycházející z částky 144 677,83 EUR a 7 504,84 EUR před spojením věcí a po spojení z částky 152 182,67 EUR. Přepočítání eura na českou korunu je provedeno dle platného kurzu k datu právní služby. Jedná se celkem o 14 úkonů právní služby a jeden úkon právní služby ve snížené výši. Celkem odměna představuje 299 470 Kč a byla přiznána dle vyhlášky číslo 177/96 Sbírky, § 11 odstavec 1 písmeno a) příprava a převzetí zastoupení (25 160 Kč), písmeno d) výzva k plnění (24 020 Kč a 9 280 Kč), podání ve věci samé ve věcech 8 EVC 5/2020 a 8 EVC 6/2020 (24 020 Kč a 9 440 Kč), vyjádření k důkazům ze dne 18. 5. 2022 (23 600 Kč), replika ze dne 3. 2. 2022 (8 680 Kč), ze dne 5. 5. 2022 (23 600 Kč), ze dne 18. 5. 2022 (23 340 Kč), účast na jednání soudu dle § 11 odstavec 1 písmena g) ve dnech 31. 5. 2022 (23 680 Kč), 14. 7. 2022 (23 480 Kč), 19. 1. 2023 (23 200 Kč), 20. 4. 2023 (22 920 Kč) a dle písmena § 11 odstavec 2 písmeno f) účast na jednání soudu dne 25. 4. 2023 (11 610 Kč). Ve smyslu § 13 odstavec 3 vyhlášky číslo 177/96 Sb. okresní soud přiznal 15 režijních paušálů po 300 Kč, dále hotové výdaje představující cestovné z bydliště právního zástupce žalobce k soudu a zpět při jednáních dne 5. 4. 2022 (2 373,16 Kč), dne 31. 5. a 14. 7. 2022 (2 x 2 509,02 Kč), dne 19. 1. 2022 (2 628,43 Kč) a v případě jednání dne 20. a 25. 4. 2023 (2 x 2 824,56 Kč), když vždy bylo ujeto 360 km. Při stanovení cestovného okresní soud dále vycházel z průměrné spotřeby použitého vozidla dle velkého technického průkazu, z průměrné ceny pohonných hmot dle vyhlášky číslo 511/2021 Sb. a 467/2022 Sb., sazby za použití vozidla dle platných vyhlášek v daných letech. Náklady na cestovné celkem činí 15 668,75 Kč. Dále byla přiznána náhrada za promeškaný čas na cestách při 6 jednáních (12 cest), tedy 60 půlhodin v sazbě po 100 Kč, celkem 6 000 Kč. Okresní soud přiznal DPH ve výši 21 % ze základu daně 321 138,75 Kč, což činí 67 439,14 Kč dle § 137 odstavec 3 o. s. ř. a § 14a vyhlášky číslo 177/96 Sbírky. Dále byl přiznán k náhradě zaplacený soudní poplatek ve výši 192 928 Kč a 9 951 Kč, celkem 202 879 Kč. Náklady řízení v celkové výši 591 456,89 Kč žalovanému uložil k náhradě ve lhůtě stanovené ve smyslu § 160 odstavec 1 o. s. ř. k rukám právního zástupce žalobce ve smyslu § 149 odstavec 1 o.s.ř.
34. Proti rozsudku okresního soudu podal žalovaný včas odvolání. Vytýkal okresnímu soudu, že se nedostatečně vypořádal s tvrzeními stran a s důkazy, které byly v rámci prvostupňového řízení provedeny, resp. ani neprovedl navržené důkazy potřebné k prokázání rozhodných skutečností. Z uvedených důvodů pak shora nadepsaná věc nebyla dostatečně meritorně přezkoumaná ze strany soudu prvního stupně a soud prvního stupně dospěl k nesprávným skutkovým zjištěním. Odůvodnění rozsudku prvního stupně je nedostatečné a zmatečné, což činí rozhodnutí

nepřezkoumatelným a je založeno rovněž na nesprávném posouzení věci. Soud prvního stupně se dostatečně nezabýval oprávněností kompenzační námitky uplatněné ze strany žalované vůči žalobci. Žalovaná tak má za to, že soud prvního stupně v dané věci rozhodl, aniž by se důkladně zabýval tvrzeními stran a předloženými či navrhovanými důkazy.

35. V souvislosti se škodou, která vznikla žalovanému a kterou v rámci shora nadepsaného soudního řízení uplatnil jako kompenzační námitku ve smyslu ust. § 98 o.s.ř., v rámci předmětného soudního řízení předložil soudu prvního stupně řadu dokumentů (mimo jiné e-mailovou komunikaci účastníků daného soudního řízení a fotodokumentaci prokazující předmětné vady lokomotiv), ze kterých zcela jednoznačně vyplývá, že žalovaný žalobce dlouhodobě a opakovaně upozorňoval na skutečnost, že žalobce si neplní své povinnosti, a že lokomotivy, které byly předmětem daného nájemného vztahu, nejsou v provozuschopném stavu, tj. že faktické užívání těchto lokomotiv ze strany žalovaného není možné. Z předložených důkazů, zejména pak z e-mailové komunikace, prostřednictvím které žalovaný oznamoval žalobci jednotlivé vady lokomotiv, pak vyplývá, že tyto vady byly zejména technického charakteru – např. porucha spouštění nabíječe baterie, porucha čerpadla hlavního transformátoru, nefunkční pískovací zařízení, utržený řemen kompresoru, ulomený držák vzduchové brzdové hadice, únik oleje transformátoru a další. V uvedených případech se jedná o specifické technické vady spojené s provozem lokomotiv, kdy k posouzení závažnosti těchto vad (resp. i dalších dopadů, které mohou být s těmito vadami spojeny, v případě, že tyto nejsou řádně odstraněny a přetrvávají na lokomotivách po delší dobu) jsou vyžadovány odborné znalosti. Jak přitom vyplývá z ust. § 127 odst. 1 o.s.ř., „závisí-li rozhodnutí na posouzení skutečností, k nimž je třeba odborných znalostí, vyžádá soud u orgánu veřejné moci odborné vyjádření. Jestliže pro složitost posuzované otázky takový postup není postačující nebo je-li pochybnost o správnosti podaného odborného vyjádření, ustanoví soud znalce.“ V tomto směru žalovaný uvádí, že některé vady, které oznamoval žalobci, představovaly závažné vady, v důsledku kterých mohlo dojít ke vzniku další škody na majetku žalovaného či majetku třetích osob, resp. také ke vzniku nemajetkové újmy na zdraví či životech zaměstnanců žalovaného nebo třetích osob (například riziko požáru při úniku oleje z transformátoru nebo riziko smyku či vykolejení v případě nefunkčního pískovacího zařízení apod.). Tato rizika však dle názoru žalovaného nebyly a ani nemohly být ze strany soudu prvního stupně řádně posouzeny a v souladu s ust. § 127 odst. 1 o.s.ř. měly být tyto posouzeny v rámci odborného vyjádření či znaleckého posudku vyžádaného ze strany soudu prvního stupně. Výše uvedené pak vyplývá také z konstantní judikatury českých soudů, a to například z nálezu Ústavního soudu ze dne 26.07.2016, sp. zn.: III. ÚS 1414/16, dle kterého platí, že „posoudí-li soud sám takové skutečnosti, k nimž je třeba odborných znalostí, aniž ohledně nich provedl znalecké dokazování, jde o vadu řízení, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, a to i tehdy, pokud případně sám patřičnými odbornými znalostmi disponuje. Taková vada je způsobilá vést k porušení principů spravedlivého procesu garantovaného v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, resp. v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.“ Obdobný závěr je dále uveden například ve „Zprávě o úrovni znaleckého dokazování u soudů a státních notářství Cpj 161/79 občanskoprávního kolegia bývalého Nejvyššího soudu ČSR, schválené usnesením pléna Nejvyššího soudu ČSR ze dne 23.12.1980, sp. zn.: Pls 3/80, uveřejněné pod č. 1/1981 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek“, která je v praxi dlouhodobě užívaná jako interpretační vodítko v otázkách znaleckého dokazování. Z tohoto dokumentu pak rovněž vyplývá, že znalecký posudek, resp. odborné vyjádření, je nutné tehdy, posuzuje-li se „skutečnost, která je nebo by mohla být významná pro rozhodnutí v konkrétní věci a k jejímuž posouzení jsou nezbytné odborné znalosti, které soudce nemohl získat přípravou nutnou pro výkon jeho povolání“, přičemž i v případě, kdy příslušný soudce disponuje odbornými znalostmi potřebnými pro posouzení určité skutečnosti, nelze brát tyto v zřetel a „i v těchto případech je povinností soudu, aby provedl důkaz znaleckým posudkem (případně odborným vyjádřením).“ Žalovaný proto zcela jednoznačně odmítá závěry soudu prvního stupně, který ve svém

rozhodnutí dovozuje, že v daném případě „se nejednalo o neprovozuschopnost, která by zásadním způsobem ztěžovala užívání předmětu nájmu“ přičemž k uvedenému závěru dospěl soud prvního stupně pouze na základě toho, že žalovaný po určitou dobu, po kterou tvrdil neprovozuschopnost lokomotiv, řádně platil nájemné žalobci. Skutečnost, že si žalovaný plnil své smluvní povinnosti, tj. že řádně platil nájemné, pak dle názoru žalovaného nemůže být k tíži žalovaného v tom smyslu, že tato skutečnost nemůže žádným způsobem prokazovat provozuschopnost předmětných lokomotiv, resp. že vady oznamované ze strany žalovaného nebyly závažné. V návaznosti na výše uvedené žalovaný dále uvádí, že v rámci daného soudního řízení opakovaně navrhoval provedení důkazu výsledkem svědků – zaměstnanců žalovaného, a to mimo jiné za účelem prokázání toho: (i) že žalobce byl ze strany žalované dlouhodobě a opakovaně upozorňován na skutečnost, že tato si neplní své povinnosti; (ii) že předmětné lokomotivy nejsou v provozuschopném stavu, tj. že faktické užívání těchto lokomotiv ze strany žalovaného není možné; (iii) že v důsledku porušování povinností ze strany žalobce docházelo k poškozování žalované, jelikož po dobu, kdy byly předmětné lokomotivy v údržbě, tyto nemohly být ze strany žalovaného fakticky užívány, přičemž v mnoha případech předmětné lokomotivy nebyly v provozuschopném stavu po dobu několika týdnů. V tomto směru je pak nutné uvést, že žalovaný v rámci daného soudního řízení navrhoval výslech výhradně těch zaměstnanců žalovaného, kteří disponují jak relevantními informacemi týkajícími se daného nájemního vztahu a technického stavu předmětných lokomotiv (mimo jiné v souvislosti s existencí a oznamováním těchto vad) tak i potřebnými odbornými znalostmi k posouzení závažnosti oznamovaných vad a dalších dopadů, které mohou být s těmito vadami spojeny. Žalovaný má proto za to, že výslech navrhovaných svědků mohl mít značný přínos pro projednávanou věc, kdy v tomto ohledu mohlo zejména dojít k lepšímu objasnění relevantních skutkových okolností. Navzdory opakovaným návrhům žalovaného k provedení důkazu výsledkem výše uvedených svědků však soud prvního stupně tento návrh zamítl. V této souvislosti pak žalovaný odkazuje na konstantní judikaturu českých soudů, a to například na Nález Ústavního soudu ze dne 22.06.2000, sp. zn.: III. ÚS 68/99, dle kterého sice provedení navrhovaných důkazů závisí na hodnocení obecného soudu, avšak současně platí, že „vždy se však při odůvodnění rozsudku musí obecný soud vypořádat s tím, že některé navržené důkazy neprovedl.“ S ohledem na vše výše uvedené, zejména pak s ohledem na neúplně zjištěný skutkový stav věci a nesprávná skutková zjištění soudu prvního stupně, jako i s ohledem na skutečnost, že navrhovaní svědci disponují relevantními informacemi týkajícími se technického stavu předmětných lokomotiv a tudíž i škody způsobené žalovanému a rovněž potřebnými odbornými znalostmi, považuje žalovaný tvrzení soudu prvního stupně, dle kterého byl návrh na výslech uvedených svědků zamítnutý toliko z důvodu nadbytečnosti, za zcela nedostatečné. Žalovaný tak má za to, že soud prvního stupně se dostatečně argumentačně nevypořádal s tím, že neprovedl důkaz výsledkem svědků navrhovaných ze strany žalované.

36. V souvislosti s důkazy navrženými ze strany žalovaného pak žalovaný dále uvádí, že v rámci daného soudního řízení předložil soudu prvního stupně rovněž několik dokumentů k prokázání výše škody, která jí byla způsobena v důsledku porušení povinností ze strany žalobkyně a rovněž kalkulaci vzniklé škody. Zejména se pak jednalo o smlouvu uzavřenou mezi žalovaným a společností Rail Cargo Hungaria Zrt., na základě které byla žalovaný povinen poskytovat společnosti Rail Cargo Hungaria Zrt. vlečné služby, které však v důsledku porušení povinností ze strany žalobce a faktické nemožnosti užívat předmětné lokomotivy, nebyl žalovaná s to zajistit a rovněž akceptační dopisy mezi žalovanou a společností Rail Cargo Hungaria Zrt. za období listopad 2019 a prosinec 2019 k prokázání výše ušlého zisku žalované. Dále žalovaný předložil soudu prvního stupně také další dokumenty, konkrétně pak dokumenty prokazující mzdové náklady žalovaného za období listopad 2019 a prosinec 2019 a kalkulaci vzniklé škody, kterou žalovaný zaslal soudu prvního stupně v rámci svého návrhu na doplnění dokazování ze dne 20.02.2022. Z dokumentů předložených ze strany žalovaného přitom jasně vyplývá, že celková výše škody, která mu vznikla, v důsledku porušení povinností ze strany žalobce, činí

částku ve výši 274 878,50 EUR. Žalovaný pak v rámci daného soudního řízení uplatňoval svůj nárok na náhradu škody toliko ve výši 86 520,- EUR v souladu s jejím dřívějším uplatněním nároku na náhradu škody adresovaným žalobci dne 07.04.2020. V souvislosti s posouzením navržených důkazů, tj. výše uvedených dokumentů, ze strany soudu prvního stupně pak žalovaný uvádí, že soud prvního stupně ve svém rozhodnutí uvádí toliko že „nebyl předložen žádný důkaz prokazující vzniklou škodu žalovanému z důvodu neprovozuschopnosti předmětu nájmu, tedy porušení smluvní povinnosti ze strany žalobce.“ K jednotlivým důkazům navrženým ze strany žalovaného však soud prvního stupně neuvádí ničeho (vyjma předmětné smlouvy uzavřené mezi žalovanou a společností Rail Cargo Hungaria Zrt., ke které však soud prvního stupně uvádí pouze to, že tato potvrzuje smluvní závazkový vztah mezi žalovaným a třetí osobou a poskytnutí služeb plynoucích z této služby), tj. žalovaný má za to, že soud prvního stupně se nevypořádal s obsahem navržených důkazů, resp. odůvodnění soudu prvního stupně v souvislosti s výše uvedenými důkazy navrženými ze strany žalované je zcela nedostatečné a v tomto směru dle názoru žalované i zcela nepřezkoumatelné. Žalovaný v tomto směru odkazuje na výše uvedený náleze Ústavního soudu ze dne 22.06.2000, sp. zn.: III. ÚS 68/99, dle kterého sice provedení navrhovaných důkazů záleží na hodnocení obecného soudu, avšak současně platí, že „vždy se však při odůvodnění rozsudku musí obecný soud vypořádat s tím, že některé navržené důkazy neprovedl.“ Z předmětného rozsudku soudu prvního stupně však vyplývá, že soud prvního stupně se nevypořádal se všemi důkazy navrženými ze strany žalované, resp. některými z navrhovaných důkazů se vůbec nezabýval (soud prvního stupně se ve svém rozhodnutí např. vůbec nezabýval předloženými akceptačními dopisy, ze kterých vyplývá výše potenciálního ušlého zisku žalované v souvislosti se smlouvou uzavřenou se společností Rail Cargo Hungaria Zrt. a rovněž se nezabýval mzdovými náklady žalované, které jí vznikly v souvislosti s porušením povinností ze strany žalobkyně). V této souvislosti žalovaný dále odkazuje na konstantní judikaturu, a to např. na Nález Ústavního soudu ze dne 9.10.2018, sp. zn.:IV. ÚS 1891/18, ze kterého vyplývá, že „I když rozhodující soud není povinen všechny navržené důkazy provést, musí o nich rozhodnout, a nevyhoví-li důkazním návrhům, musí vyložit, z jakých důvodů je neprovedl, popř. nepřevzal pro základ svých skutkových zjištění; neučiní-li tak, zatíží důkazní řízení ústavně relevantní (kvalifikovanou) vadou v podobě „opomenutých důkazů, popř. způsobí, že soudní rozhodnutí bude nepřezkoumatelné“ nebo na Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 28.06.2022, sp. zn. 27 Cdo 592/2022, dle kterého platí, že „povinnost uvedená v § 157 odst. 2 věty první o.s.ř. zahrnuje též nutnost vyložit v odůvodnění, proč soud ty které z provedených důkazů nevzal za základ svých skutkových zjištění. To platí tím spíše, jedná-li se o důkazy provedené k návrhu strany, jež byla ve sporu neúspěšná. Jestliže soud sice navržené důkazy provede, leč se s nimi v rámci hodnocení důkazů vyličeného v odůvodnění svého rozhodnutí nevypořádá, zatíží řízení vadou, která může mít za následek nesprávné rozhodnutí o věci. Důkaz v řízení provedený nelze v rozhodnutí opomenout jen proto, že sám o sobě je v rozporu s tím, co soud s ohledem na své závěry plynoucí z jiných důkazů pokládá za prokázané; takové opomenutí je porušením zásad volného hodnocení důkazů, jakož i povinnosti v rozhodnutí vyložit, jakými úvahami se soud při hodnocení důkazů řídil.“

37. Ke škodě způsobené žalovanému ze strany žalobce a k příčinné souvislosti mezi jednáním, resp. nejednáním žalobce a škodou, která vznikla žalovanému, pak žalovaný uvedl, že i soud prvního stupně v předmětném rozhodnutí uznává, že k této škodě mohlo dojít, resp. že k této škodě došlo a že tato byla způsobena žalobcem, kdy soud prvního stupně ve svém rozhodnutí uvádí, že „emailová komunikace účastníků svědčí o tom, že předměty nájmu vykazovaly vady a ne vždy se lokomotivy z opravy vrátily zcela bez vad“, tj. že k vadám na předmětných lokomotivách a tudíž i k poškozování žalované docházelo v důsledku toho, že žalobce si neplnil své povinnosti (neodstraňovala vady oznámené ze strany žalovaného). V tomto směru je pak i výše uvedený závěr soudu prvního stupně, dle kterého „nebyl předložen žádný důkaz prokazující vzniklou škodu žalovanému z důvodu neprovozuschopnosti předmětu nájmu,

tedy porušení smluvní povinnosti ze strany žalobkyně“ zcela zmatečný a rozporuplný a v tomto směru dle názoru žalované i nepřezkoumatelný. Soud prvního stupně ve svém rozhodnutí dále uvádí, že „Dle názoru soudu každý podnikatelský subjekt nese určité riziko spojené se svým podnikáním, tedy i žalovaný, který věděl, že si najímá lokomotivy staršího data výroby, které čekají různé opravy.“ I když se v obecné rovině může jednat o legitimní a relevantní závěr, žalovaná v daném případě s uvedeným závěrem nemůže souhlasit, a to zejména s ohledem na skutečnost, že lokomotivy, které byly předmětem daného nájemního vztahu, byly po tzv. generální opravě, tj. žalovaný si tyto lokomotivy pronajímal od žalobce v domněnce, že tyto budou ve stavu téměř odpovídajícímu novým lokomotivám, resp. že tyto lokomotivy nebudou vykazovat žádné závažné technické vady a případné drobné vady vyplývající z běžné provozní činnosti bude možné bez obtíží a zvýšených nákladů odstranit v rámci pravidelných revizních oprav. Stav pronajatých lokomotiv však již od počátku neodpovídal stavu, který lze rozumně očekávat při lokomotivách po generální opravě, na což byl žalobce ze strany žalovaného opakovaně a dlouhodobě upozorňována. Uvedená skutečnost byla ze strany žalovaného tvrzena také v rámci soudního jednání konaného v dané věci dne 14.07.2022, o čemž svědčí i protokol z tohoto jednání, který je součástí spisu. Žalobce přitom toto tvrzení žalovaného v rámci daného soudního jednání ani v rámci jejich následných vyjádření žádným způsobem nerozporoval. Soud prvního stupně se však uvedeným tvrzením žalovaného žádným způsobem dále nezabýval a s tímto tvrzením se ani žádným způsobem nevypořádal v rámci předmětného rozhodnutí. Dle výše uvedené konstantní judikatury českých soudů přitom platí, že i v případě, že soud prvního stupně toto tvrzení žalovaného, které nebylo ze strany žalobce žádným způsobem rozporováno, nevzal za základ svých skutkových zjištění, měl v rámci svého rozhodnutí alespoň uvést, jak toto tvrzení žalovaného hodnotil, resp. jakým způsobem se s tímto tvrzením žalovaného vypořádal. Ze všeho výše uvedeného pak žalovaný dovozuje, že skutečnost, že předmětné lokomotivy byly po generální opravě, přičemž jejich reálný stav této skutečnosti v žádném případě neodpovídal, soud prvního soudu vůbec nevzal v potaz při svém rozhodování, tj. že uvedenou skutečnost při svém rozhodování opomenul, a to navzdory tomu, že v daném případě se jedná o skutečnosti významné pro zjištění a posouzení reálného skutkového stavu a škody způsobené žalovanému. V důsledku uvedeného má žalovaný za to, že soud prvního stupně zatížil předmětné soudní řízení vadou, v důsledku které je toto nepřezkoumatelné.

38. Nad rámec všeho výše uvedené žalovaný dále uvádí, že v rámci svého vyjádření ze dne 04.04.2022 mimo jiné namítal, že žalobce žádným způsobem neprokázal, resp. nepředložil soudu prvního stupně žádné důkazy prokazující včasné doručení předmětných daňových dokladů žalované, přičemž určení data doručení předmětných faktur žalované lze považovat za klíčové pro určení data splatnosti případných nároků žalobce. Soud prvního stupně se však ani s touto námitkou žalovaného žádným způsobem nevypořádal, přičemž i v případě, že by soud prvního stupně dospěl k závěru, že nároky uplatněné ze strany žalobce v daném soudním řízení jsou oprávněné (což však žalovaný odmítá), určení data splatnosti jednotlivých faktur, tj. určení, kdy se tyto faktury dostaly do dispoziční sféry žalovaného, má značný význam pro určení výše příslušenství, tj. úroků z prodlení k předmětným pohledávkám. V této souvislosti pak žalovaný odkázal na konstantní judikaturu českých soudů, a to např. na Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 07.03.2019, sp. zn.: 26 Cdo 384/2018, dle které platí, že „právní jednání působí vůči nepřítomné osobě od okamžiku, kdy jí projev vůle dojde. Podle ustálené rozhodovací praxe, která je použitelná i za účinnosti občanského zákoníku, je dojitím třeba rozumět konkrétní možnost nepřítomné osoby seznámit se s jí adresovaným právním jednáním.“ Soud prvního stupně se však žádným způsobem nezabýval otázkou, zda, resp. kdy byly předmětné faktury doručeny žalovanému, resp. s touto otázkou se ve svém rozhodnutí žádným způsobem nevypořádal. Uvedené přitom může mít význam pro zjištění a posouzení reálného skutkového stavu, a to i v případě, kdy tyto faktury byly vystaveny se splatností 14 dnů ode dne jejich vystavení, přičemž bez určení konkrétního data splatnosti jednotlivých faktur nelze jednoznačně určit výši

příslušenství, resp. od jakého data se mají úroky z prodlení nepravomocně přiznané žalobkyni ze strany soudu prvního stupně počítat.

39. Žalovaný ve svých vyjádřeních dále opakovaně namítal nedodržení formy právního jednání, kdy dle čl. 5.4.přílohy č. 2 k Rámcové smlouvě č. LT 32/2019 ze dne 16.05.2019, resp. dle čl. III. odst. 1 Dílčí smlouvy č. LT 17/1/2019 a čl. III. odst. 1 Dílčí smlouva č. LT 32/2/2019, bylo mezi stranami sjednáno, že o předání každé lokomotivy do a z nájmu má být mezi stranami sepsán předávací protokol, ve kterém měla být minimálně uvedena osoba předávající; osoba přebírající; označena lokomotiva; přesné datum, hodina a místo převzetí; stav počítadla; stav lokomotivy a jakékoliv případné závady. Mezi stranami bylo dále sjednáno, že předání dané lokomotivy je určující pro začátek běhu nájmu a také práva na úhradu nájemného. Mezi žalobcem a žalovaným bylo zcela jednoznačně dohodnuto sepsání předávacího protokolu, které mělo zakládat počátek daného nájemního vztahu. Žalovaný je pak toho názoru, že závazkové vztahy uzavřené mezi žalobcem a žalovaným jsou svou povahou jednoznačně reálnými závazkovými vztahy, kdy předmětné smlouvy představují toliko určitý právní rámec, kterým se mají řídit budoucí právní vztahy mezi účastníky řízení. Samotným podpisem však ke vzniku nájemního vztahu nemohlo dojít, kdy ten mohl dle předmětných ujednání stran vzniknout až předáním předmětných lokomotiv žalované, resp. stejně mohl být ukončen až jejich předáním zpět žalobkyni. V tomto směru je pak zřejmé, že bez předávacích protokolů sepsaných mezi stranami nelze jednoznačně určit období, ve kterém předmětný právní vztah trval, tj. nelze určit od kdy – do kdy daný právní vztah vyvolával právní následky. Žalobce však ke dni sepsání tohoto vyjádření žádným způsobem neprokázal, že k sepsání příslušných předávacích protokolů mezi stranami skutečně došlo a nedoložila ani výše uvedená data tvrzeného právního vztahu. Žalovaný pak v této souvislosti nesouhlasí se závěrem soudu prvního stupně, dle kterého o tom, že o předání předmětných lokomotiv žalovanému svědčí jejich užívání ze strany žalovaného, jako i úhrada nájemného, je pak dle názoru žalovaného argumentačně nesprávné a nedostatečné, kdy v tomto směru žádným způsobem neprokazuje, v jakém konkrétním období daný právní vztah trval, tj. v jakém konkrétním období tento vyvolával právní následky.
40. Žalovaný dále uvedl, že v rámci předmětného soudního řízení upozornil soud prvního stupně na skutečnost, že dle jednatele žalovaného byla předmětná rámcová smlouva č. LT 32/2019 uzavřena v tísní, přičemž s nevýhodnými podmínkami stanovenými v dané smlouvě by za normálních okolností nemohl souhlasit. Za účelem objasnění celého procesu uzavření výše uvedené rámcové smlouvy pak žalovaný navrhla výslech jednatele žalovaného, avšak soud prvního stupně se s tímto návrhem žalovaného na provedení důkazu výslechem svědka opět žádným způsobem nevypořádal a v tomto směru pouze uzavřel, že žalovaný při uzavírání předmětné rámcové smlouvy v tísní nebyla. K uvedenému závěru však dle názoru žalovaného nelze dospět bez toho, aby se soud prvního stupně podrobněji zabýval svědeckou výpovědí jednatele žalované, který se osobně daného procesu účastnil. V této souvislosti pak žalovaný opět odkazuje na konstantní judikaturu českých soudů uvedenou v tomto odvolání a uvádí, že soud prvního stupně se dle názoru žalovaného dostatečně argumentačně nevypořádal s tím, že neprovedl důkaz výslechem svědků navrhovaných ze strany žalovaného, a to ani v jednom z navrhovaných případů.
41. Vzhledem k všemu výše uvedenému má tak žalovaný za to, že soud prvního stupně nepřihlédl k odvolatelem tvrzeným skutečnostem a k jím označeným důkazům a že neúplně zjistil skutkový stav věci, neboť neprovedl navržené důkazy potřebné k prokázání rozhodných skutečností, což také vedlo k nesprávným skutkovým zjištěním a v konečném důsledku k nesprávnému právnímu posouzení věci ze strany soudu prvního stupně. V důsledku skutečnosti, že soud prvního stupně se nezabýval některými skutečnostmi tvrzenými ze strany žalované, resp. nepřihlédl k některým navrženým důkazům, a to bez řádného odůvodnění pak činí předmětné rozhodnutí soudu prvního stupně nepřezkoumatelným. Žalovaný proto navrhl,

aby odvolací soud zrušil napadený rozsudek Okresního soudu v Ústí nad Orlicí ze dne 25.04.2023 a věc vrátil soudu prvního stupně k novému projednání.

42. Žalobce ve vyjádření k odvolání rekapituloval odvolací výhrady žalovaného, když má za to, že žalovaná v podstatě jen opakuje svoji argumentaci již dříve použitou v průběhu celého řízení, která ale byla dle názoru žalobce z její strany vyvracena a ze strany soudu pečlivě posouzena a následně odmítnuta. Na rozdíl od žalovaného má žalobce za to, že se soud v rámci poměrně rozsáhlého tři roky trvajícího řízení zahrnujícího pět jednání a nespočet písemných podání, vypořádal s veškerými jeho tvrzeními a důkazními návrhy včetně těch znovu se opakujících v odvolání. Skutková stránka věci byla dle názoru žalobce objasněna dostatečně a žalovaným navrhované výslechy zahraničních svědků a nově i vyhotovování znaleckého posudku nepovažuje za důvodné, učiněné zjevně jen ve snaze řízení ještě více prodloužit. Žalovaný se plně ztotožňuje s důvody i právním hodnocením soudu obsaženým v odůvodnění napadaného rozhodnutí a navrhuje, aby odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.
43. Krajský soud z podnětu včas podaného a přípustného odvolání přezkoumal napadený rozsudek (§ 212, § 212a odst. 1 o.s.ř.).
44. Krajský soud převzal skutková zjištění okresního soudu, která se podávají z jím provedených důkazních prostředků a jsou uvedena v odůvodnění napadaného rozhodnutí. Okresní soud se při hodnocení důkazů neodchýlil od ust. § 132 o.s.ř., krajský soud nesdílí názor odvolatele, že by skutková zjištění okresního soudu byla nesprávná. Pokud okresní soud neprovedl důkaz výpovědi jednatele žalovaného (pozn. nikoli jako svědka, nýbrž účastníka řízení) a tří zaměstnanců žalovaného, pak krajský soud z dále uvedených důvodů sdílí názor okresního soudu, že pro rozhodnutí jsou nadbytečná.
45. Nájem dopravního prostředku upravuje občanský zákoník v ust. § 2321 o.z. a násl. a přiměřeně se použijí i obecná ustanovení o nájmu, pokud je speciální úprava § 2321 nevylučuje.
46. Podle § 2321 o.z. nájemní smlouvou se pronajímatel zavazuje přenechat nájemci na určitou dobu užívání dopravního prostředku a nájemce se zavazuje platit za to pronajímateli nájemné.
47. Podle § 2322 o.z. odst. 1 pronajímatel odevzdá nájemci dopravní prostředek spolu s potřebnými doklady v ujednané době, jinak bez zbytečného odkladu po uzavření smlouvy. Podle odst. 2 dopravní prostředek musí být způsobilý k provozu a k ujednanému způsobu užívání, jinak k užívání, k němuž dopravní prostředek obvykle slouží. Podle odst. 3 tohoto ustanovení není-li dopravní prostředek způsobilý k provozu podle odstavce 2, nájemce má právo odmítnout dopravní prostředek převzít, a zjistí-li nezpůsobilost dodatečně, má právo jej vrátit a žádat odstranění vady nebo odevzdání jiného dopravního prostředku, anebo zrušení smlouvy.
48. Podle § 2324 o.z. nájemce zaplatí nájemné po ukončení užívání dopravního prostředku; je-li však nájem ujednaný na dobu delší než tři měsíce, platí nájemce nájemné ke konci každého kalendářního měsíce.
49. Podle § 2325 o.z. odst. 1 nájemce udržuje dopravní prostředek ve stavu, v jakém jej převzal, s přihlédnutím k obvyklému opotřebení. Podle odst. 2 pronajímatel nahradí nájemci náklady, které nájemce vynaložil na údržbu; neuplatní-li nájemce toto právo u pronajímatele do tří měsíců od vynaložení nákladů, právo zanikne.
50. Podle § 2208 odst. 1 o.z. oznámí-li nájemce řádně a včas pronajímateli vadu věci, kterou má pronajímatel odstranit, a neodstraní-li pronajímatel vadu bez zbytečného odkladu, takže nájemce může věc užívat jen s obtížemi, má nájemce právo na přiměřenou slevu z nájemného nebo může provést opravu také sám a požadovat náhradu účelně vynaložených nákladů. Ztěžuje-li však vada zásadním způsobem užívání, nebo znemožňuje-li zcela užívání, má nájemce právo na prominutí nájemného nebo může nájem vypovědět bez výpovědní doby. Dle odst. 2 nájemce má právo započíst si to, co může podle odstavce 1 žádat od pronajímatele, až do výše nájemného za jeden

měsíc; je-li doba nájmu kratší, až do výše nájemného. Dle odst. 3 neuplatní-li nájemce právo podle odstavce 1 do šesti měsíců ode dne, kdy vadu zjistil nebo mohl zjistit, soud mu je nepřizná, namítne-li pronajímatel jeho opožděné uplatnění.

51. Podle § 2209 o.z. během nájmu pronajímatel nemá právo o své vůli pronajatou věc měnit.
52. Podle § 2210 odst. 1 o.z. ukáže-li se během nájmu potřeba provést nezbytnou opravu věci, kterou nelze odložit na dobu po skončení nájmu, musí ji nájemce strpět, i když mu provedení opravy způsobí obtíže nebo omezí užívání věci. Dle odst. 2 trvá-li oprava vzhledem k době nájmu dobu nepřiměřeně dlouhou nebo ztěžuje-li oprava užívání věci nad míru obvyklou, má nájemce právo na slevu z nájemného podle doby opravy a jejího rozsahu. Dle odst. 3 jedná-li se o takovou opravu, že v době jejího provádění není možné věc vůbec užívat, má nájemce právo, aby mu pronajímatel dočasně poskytl k užívání jinou věc, nebo může nájem vypovědět bez výpovědní doby.
53. Zvláštní ustanovení pro nájem dopravního prostředku (§ 2321 až 2325 o.z.) se použijí na nájem, kde: a) předmětem nájmu je dopravní prostředek, b) dopravní prostředek je pronajat za účelem jeho provozu, c) nájem je sjednán na dobu určitou. Občanský zákoník - stejně jako v případě podnikatelského pronájmu věci movité - stanoví, že nájemní smlouvou se pronajímatel zavazuje přenechat věc nájemci „na určitou dobu“.
54. Zvláštní ustanovení o nájmu dopravního prostředku jsou systematicky zařazena až za podnikatelský pronájem věcí movitých. V obecné rovině se podnikatelský pronájem dopravního prostředku jeví zvláštním případem podnikatelského pronájmu věci movité a úprava nájmu dopravního prostředku (§ 2316 až 2320) má aplikační přednost vůči úpravě podnikatelského pronájmu věcí movitých (§ 2321 až 2325), pokud by došlo ke kolizi některých ustanovení. I v tomto případě platí, není-li úpravy zvláštní, že se použijí podpůrně obecná ustanovení o nájmu (§ 2201 a násl. o.z.). U nájmu dopravního prostředku je povinen dopravní prostředek udržovat ve způsobilém stavu nájemce (§ 2325); z daného důvodu je nájemce povinen i odstraňovat vzniklé vady (§ 2325 odst. 1) za náhradu nákladů od pronajímatele (§ 2325 odst. 2). I když to zvláštní úprava nájmu dopravního prostředku (na rozdíl od úpravy podnikatelského pronájmu věcí movitých) výslovně nestanoví, použijí se podpůrně obecná ustanovení o nájmu (§ 2201 a násl.) tam, kde není úprava speciální (§ 2321 až 2325). Z obecných ustanovení se na nájem dopravního prostředku použijí § 2205 písm. a) a c) (základní povinnosti pronajímatele), § 2209 (zákaz změny dopravního prostředku ze strany pronajímatele po dobu nájmu), § 2211 a § 2212 (zásahy třetích osob), § 2213 a § 2214 (povinnosti nájemce), § 2215 a § 2216 (podnájem), § 2217 (podoba a výše nájemného), § 2219 (prohlídka a přístup k věci pronajímatelem), § 2220 (změna věci nájemcem), § 2221 až 2223 (změna vlastnictví), z ustanovení o skončení nájmu: § 2225 až 2230, § 2232 až 2234. Ustanovení § 2208 a § 2210 jsou použitelná jen, pokud si strany ujednají, že opravy bude provádět pronajímatel, tedy vyloučí-li aplikaci § 2235 (povinnost nájemce udržovat dopravní prostředek). Použitelné naopak nejsou § 2205 písm. b) (povinnost pronajímatele udržovat věc ve způsobilém stavu - je zde speciální § 2325), § 2206 (odevzdání věci nájemci - je zde speciální § 2322), § 2207 (údržba a nezbytné opravy - je zde speciální § 2325), § 2218 (splatnost nájemného - jde zde speciální § 2324).
55. Podstatnou obsahovou náležitostí smlouvy o nájmu dopravního prostředku je určení doby nájmu na dobu určitou. Naopak ujednání o výši nájemného není podstatnou obsahovou náležitostí, v takovém případě se nájemné platí ve výši obvyklé (§ 2217). Zákon formu smlouvy o nájmu dopravního prostředku nepředepisuje. Smlouva tak může být uzavřena písemně i ústně.
56. Žalovaný v průběhu řízení uplatnil řadu námitek, s nimiž se okresní soud vypořádal v odůvodnění rozhodnutí. Tyto námitky se v zásadě opakují i v odvolání, přičemž stěžejní část odvolacích výhrad se soustřeďuje ke kompenzační námitce žalovaného.
57. Pokud jde o námitku neplatnosti rámcové smlouvy LT 32/2019 z důvodu použití jednoho jazyka,

uzavření smlouvy v tísní a neurčitosti předmětu smlouvy, s touto námitkou se okresní soud přesvědčivě vypořádal (viz bod 16 odůvodnění). Krajský soud může v tomto ohledu na odůvodnění rozsudku okresního soudu jen odkázat. Dodává jen to, že žalovaný tyto námitky oslabuje již tím, že měl od smlouvy odstoupit, na což okresní soud případně poukazuje s tím, že odstoupit lze jen od platně uzavřené smlouvy. Pokud pak žalovaný navíc s touto námitkou přichází až s několikaletým odstupem od uzavřené smlouvy, jeví se tato argumentace zjevně účelovou. Jestliže měl v tomto ohledu snad vypovídat jednatel žalovaného, pak je třeba dodat, že ten má postavení účastníka řízení (nikoli svědka) a jeho výpověď opakující shodné argumenty obrany žalovaného či kompenzační námitky nemůže přinést nic nového (s ničím jiným ostatně při zákazu skutkových novot v odvolacím řízení žalovaný přijít nemůže).

58. V posuzovaném případě mezi účastníky uzavřená rámcová smlouva LT 32/2019 a dílčí smlouvy LT 32/2/2019 a LT 17/1/2019 splňují zákonem vyžadovanou určitou dobu trvání nájmu konkrétního dopravního prostředku (lokomotiv jednoznačně určitelných) určeného k provozu. Byla sjednána výše nájemného a způsob jeho úhrady. Ani uvedené ustanovení nelze mít za nesouladné se zákonnou úpravou, která je v tomto ohledu toliko dispozitivní; účastníci se mohou dohodnout i jinak. V rámcové smlouvě, jejíž právní režim byl použit, je sjednaná splatnost nájmu na základě vystavené faktury žalobce po uplynutí příslušného měsíce v trvání 14 dnů ode dne jejich vystavení (zpravidla nejpozději do 30 dnů od zdanitelného plnění) s doručením sjednanou e-mailovou komunikací nejpozději do 3 dnů od jejího vystavení. Žalovaný se zavázal mj. zkontrolovat správnost a úplnost jednotlivých faktur, případné nesprávnosti vyznačit a oznámit žalobci nejpozději do dne splatnosti příslušné faktury, jinak se považuje za věcně i formálně správnou (čl. IV, bod 4 rámcové smlouvy LT 32/2019).
59. Žalovaný dále namítá, že žalobkyně nepředložila soudu žádné důkazy prokazující včasné doručení předmětných daňových dokladů (rozuměno měsíčních faktur) a tedy i určení data splatnosti. Krajský soud tuto námitku nesdílí. Okresní soud posuzoval dobu splatnosti (a tedy i délku prodlení do data zaplacení) dle údajů ve vystavených fakturách. K tomu měl oporu v čl. IV, bod 10 odst. 1 smlouvy LT 32/2019 (zpráva zasláná prostřednictvím e-mailové komunikace se považuje za doručenou následujícího pracovního dne po jejím odeslání, nebude-li prokázán opak nebo je sjednáno něco jiného). Žalobce postupoval dle smluvních ujednání. Jestliže žalovaný tvrdí, že tomu tak „nemuselo“ být (žádný konkrétní údaj ve vztahu ke konkrétní faktuře neuváděl), důkaz o tom je na jeho straně a ten předložen nebyl.
60. Pokud jde o předání (odevzdání) předmětu nájmu nájemci, ani zde krajský soud neshledává shodně se soudem okresním nesoulad s ust. § 2322 o.z. Z provedeného dokazování nelze uzavřít, že by žalovanému nebyl předmět nájmu na počátku vztahu předán a že by byl nezpůsobilý provozu. Nedostatek písemného protokolu o předání, který smlouva předvíдалa, neznamená, že předmět nájmu nebyl předán žalovanému k užívání, jak bylo zjištěno i v daném případě. I dle odst. 5.1. přílohy č. 2 ke smlouvě LT 32/2019 (faktické) předání dané lokomotivy v předávací stanici je určující pro začátek běhu nájmu a práva na úhradu nájemného; nikoli tedy sepsání protokolu. Konečně v odst. 5.5 této smlouvy je ujednáno, že v případech, kdy nebude z provozních možností proveditelné, aby byl o předání lokomotivy do a z nájmu (viz odst. 5.4) sepsán mezi žalobcem a objednatelem, případně mezi dvěma objednateli, platí, že lokomotiva byla objednateli předána včas a bez závad, nevytknul-li bez zbytečného odkladu strojvedoucí přebírajícího objednatele případné nedostatky na dispečink žalobce. Žalovaný pak neprokázal, že předmět nájmu na počátku vztahu odmítl převzít, např. pro jeho neprovozuschopnost. Konečně žalovaný ani nenamítal, že by předmět nájmu neužíval, tedy mu musel být předán, když za jeho užívání až do listopadu 2019 platil a až v následném období začal vznikat na nájemném dluh. Jestliže by žalovaný předmět nájmu nepřevzal, pak ani jím uplatněná kompenzační námitka by již v obecné rovině také nemohla obstát.
61. Pokud jde o argumentaci žalovaného, že nebyla dodržena forma smluv, tuto sdílet nelze. Smlouva o nájmu dopravního prostředku může být uzavřena písemně i ústně. Smlouva o nájmu

dopravního prostředku vzniká jejím uzavřením (závazek přenechat konkrétní vozidlo nájemci na určitou dobu s povinností platit nájemné).

62. V odvolání se objevuje i argumentace týkající se stavu předmětných lokomotiv. Tyto výhrady typu, že šlo o lokomotivy staré a že žalovaný očekával lokomotivy v perfektním stavu po generální opravě, nepovažuje odvolací soud bez dalšího ve vztahu k uplatněnému nároku žalobce za důvodné. Podle § 2322 o.z. musí být dopravní prostředek způsobilý k provozu a k ujednanému způsobu užívání, jinak k užívání, k němuž dopravní prostředek obvykle slouží, jinak může nájemce odmítnout jej převzít. Odmítnutí převzetí předmětu nájmu nebylo ani tvrzeno.
63. Specifičnost nájmu železniční lokomotivy se projevila i v ujednání stran týkajících se údržby a neschopnosti lokomotiv (odst. 8 přílohy 2 rámcové smlouvy). Bylo ujednáno, že údržbu vozidla plánuje a určuje žalobce (označovaný jako LT) na základě kilometrického proběhu, který aktuálně hlásí strojvedoucí objednatel či jeho dispečer minimálně jednou za 24 hodin e-mailem na určenou adresu. Termín plánované údržby a čas přistavby bude nahlášen na dispečink objednatel cca 1 týden přede dnem plánované přistavby. Objednatel měl povinnost vozidlo v daný čas do daného místa a na svůj náklad přistavit. Objednatel platí za takto odstavené vozidlo nájem dle ceníku až do provedení údržby. Dále bylo sjednáno, že při odstavení vozidla na preventivní prohlídku v délce trvání maximálně 72 hodin, přičemž v měsíci mohou nastat dvě preventivní prohlídky se prominutí, snížení nebo sleva z nájmu nepřiznává a objednatel nemá možnost využití náhradního vozidla. V případě, že preventivní prohlídka vozidla překročí 72 hodin, prominutí z nájmu se přiznává až po těchto 72 hodinách ve výši násobku každé další hodiny až do ukončení preventivní prohlídky a výše hodinového nájemného za příslušné vozidlo.
64. Žalovaný byl srozuměn s tím, že odlišně od ust. § 2325 o.z. bylo sjednáno, že údržbu provádí pronajímatel a s tím pro něho plynou povinnosti k údržbě vozidlo přistavit a nájem platit až do provedení časově vymezené údržby, přičemž po tuto dobu nemá právo na prominutí či slevu z nájmu. Tudíž je nutno odlišit sjednanou údržbu a žalobcem tvrzenou neprovozuschopnost z důvodu poruchy lokomotivy. Zde okresní soud správně uzavírá, že po dobu, kdy byly lokomotivy mimo provoz delší dobu, než bylo ujednáno, žalobce požadoval nižší nájemné. V intencích smlouvy se tedy žalovanému dostalo v rámci odpovědnosti za vady nájmu (§ 2208 o.z.) přiměřené slevy z nájmu.
65. Okresní soud pak případně aplikuje obecné ust. § 2208 odst. 1 věta poslední, dle něhož ztěžuje-li vada zásadním způsobem užívání nebo znemožňuje-li zcela užívání, má nájemce právo na prominutí nájemného nebo může nájem vypovědět bez výpovědní doby. Ze zjištěných okolností pak správně dovozuje, že prováděné opravy nebyly rozsahu, že by zcela znemožnily (rozuměno další) užívání předmětu nájmu po sjednanou dobu a tudíž neopravňovala žalovaného k výpovědi z nájmu z tohoto důvodu.
66. Strany si sjednaly ukončení smlouvy (čl. III. rámcové smlouvy) písemnou výpovědí s výpovědní dobou v trvání dvou měsíců, písemnou dohodou stran k dohodnutému datu, písemným odstoupením od smlouvy (pro porušení smlouvy podstatným způsobem nebo v případě insolvenčního návrhu či moratoria druhé smluvní strany). Právní vztah skončil na základě žalobcem podané výpovědi z 27.3.2020 dne 31.5.2020, i když k vrácení lokomotiv žalovaným došlo již dne 9.4.2020. Pokud by mohla obstát (jako písemná) výpověď žalovaného ze 7.4.2020, pak dle ní by smluvní vztah mezi účastníky neskončil dříve, než v důsledku podané výpovědi žalobce. Tudíž pro posuzovaný případ nemá tato skutečnost význam, jestliže žalobce uplatnil právo na nájemné naposledy za březen 2020.
67. Krajský soud proto sdílí závěr okresního soudu, že žalobce požadoval nájemné v souladu se smluvními ujednáními, jež nejsou nesouladné s právní úpravou nájmu dopravního prostředku. Sdílí i jeho závěr, že částečné plnění žalovaného na vzniklý dluh s ohledem na okolnosti případu má za následek uznání dluhu žalovaným ve smyslu ust. § 2054 odst. 2 o.z. Důvodný je

i požadavek žalobce na přiznání úroku z prodlení dle § 1970 o.z. ve sjednané výši 0,05% denně z dlužné částky, který nelze mít mezi účastníky (s pozn. v nikoli spotřebitelském vztahu) za nepřiměřený.

68. Jak již bylo výše uvedeno, stěžejní částí odvolání žalovaného jsou námitky brojící proti závěru okresního soudu, že nebyly dány předpoklady pro zápočet žalovaným uplatněné pohledávky. Okresní soud v odůvodnění rozsudku správně poznamenává, že primárním nárokem z důvodu tvrzené neprovozeroschopnosti lokomotiv je uplatnění nároků sjednaných ve smlouvě, popř. upravených v zákoně. Jeho poukazy na judikáty NS 33 Cdo 1508/2008 či 25 Cdo 1612/2004 jsou však na daný případ nepoužitelné (šlo o vady díla). Nárok na uplatnění práva na náhradu škody vyloučit nelze, k čemuž správně dospěl i soud okresní. Musí však k němu být splněny zákonné předpoklady, o kterých okresní soud žalovaného v rámci posouzení uplatněné kompenzační námitky opakovaně poučil.
69. Žalovaný v podání (č.l. 201 a násl.) ze 7.4.2020 (viz zjištění v odst. 23 odůvodnění rozsudku okresního soudu) uplatnil u žalobce nárok na náhradu škody 86520 EUR za odstávky obou tažných lokomotiv (z výpočtové tabulky se podává bez dalšího doba odstávky v hodinách u každé z obou lokomotiv v období 05/2019-03/2020 s finanční částkou tvrzené škody, v souhrnu tvořící částku 86.520 Kč. V podání z 31.8.2022 (č.l.206-208) žalovaný uvedl, že vznik škody spočívá v tom, že po dobu, kdy byly předmětné lokomotivy v údržbě, nemohly být ze strany žalované fakticky užívány, žalobkyně je neudržovala v provozoschopném stavu, čímž zamezila tomu, aby tyto mohly být ze strany žalovaného řádně užívány. Výši škody kalkuloval jako ušlý zisk, v mzdových nákladech na strojvůdce a dalších souvisejících výdajích. Další škoda spočívá v nákladech na opakované převozy lokomotiv z Maďarska do České republiky, jakož i s převzetím opravených lokomotiv v České republice. K důkazu navrhl listiny po jejich překladu z maďarského jazyka. První z nich je rámcová smlouva mezi žalovaným a Rail Cargo Hungária Zrt. (dále RCH) o poskytování vlečných a posunovacích služeb (snad s účinností od 1.9.2018), dále akceptační dopisy mezi žalovanou a společností Rail Cargo Hungária Zrt. Za období 11/2019 a prosinec 2019 a konečně mzdové náklady žalované za období listopad 2019 a prosinec 2019 (mzdové listy zaměstnanců žalované).
70. Okresní soud uložil žalovanému doplnit zjevně nedostatečná tvrzení při jednání 14.7.2022 tak, aby popsal skutkový základ škody, konkretizoval tvrzení o porušení povinnosti plynoucí ze smlouvy či ze zákona či v rozporu s dobrými mravy, specifikoval vzniklou škodu, popsal příčinnou souvislost mezi jednáním škůdce a škodou, která vznikla žalovanému a navrhnul důkazy k těmto tvrzením v určené lhůtě; v opačném případě nebude s uplatněním nároku na náhradu škody úspěšný. Žalovaný na uvedené reagoval podáním z 31.8.2022 (viz předchozí odstavec) a z 16.9.2022, kde navrhl výsledky svědků [REDAKCE], [REDAKCE], [REDAKCE] a [REDAKCE], kteří měli vypovídat k interpretaci předložených důkazů, k prokázání, že faktické užívání dotčených lokomotiv žalovaným nebylo možné a že v důsledku porušování povinnosti ze strany žalobce docházelo k poškození žalovaného. Současně navrhl soudu, aby zvážil určení výše skutečné škody úvahou dle § 136 zákona.
71. Okresní soud při jednání 19.1.2023 poskytl poučení dle § 118a o.s.ř. s tím, že na neprovozeroschopnost lokomotiv po určitou dobu bylo reagováno žalobcem v účtovaném nájemném a žalovaný by měl prokázat neprovozeroschopnost lokomotiv v daném období ve větším rozsahu, než odpovídá fakturovaným částkám. Žalovaný mj. uvedl, že při kalkulaci škody vycházel z toho, že limitace škody je v rozsahu jedné poloviny sjednaného nájemného. Sjednané nájemné 18000 Euro vydělil počtem dní v daném měsíci a vydělil dvěma s ohledem na limitaci, k níž (aniž by srozumitelně vysvětlil jak) dospěl.
72. Žalobce namítl, že výpočet škody nemá podklad ani v tvrzení ani v důkazech. Provozeroschopnost lokomotiv vyplývá z příloh fakturace. Smlouvy počítaly s odstávkami a pro případ, že odstávka bude delší než 72 hodin, nebude požadováno nájemné a v tomto duchu bylo i postupováno.

Tvrzení o neprovozuschopnosti lokomotiv žalovaného jsou nepodložená a uměle vykonstruovaná. Případná je reakce žalobce, který poukazuje na to, že o provozu lokomotiv vypovídají faktury, které byly vystaveny na základě evidence žalobce, následně e-mailem zaslány žalovanému k odsouhlasení a až poté byla vystavena příslušná faktura. Vystavené faktury tedy prokazují, že tvrzení žalovaného o dlouhodobé několikátýdenní neprovozuschopnosti lokomotivy není pravdivé.

73. Žalovaný v určené lhůtě 1 měsíce adresoval okresnímu soudu podání, v němž uvedl, že za období listopad 2019 až březen 2020 byly dle jeho evidence předmětné lokomotivy mimo provoz po dobu 945 hodin, nešlo tak o běžnou údržbu. Při sjednaném nájemném 18000 EUR za kalendářní měsíc tomuto rozsahu hodin odpovídá nájemné 22.745 EUR. Za období červenec 2019 až březen 2020 byly lokomotivy mimo provoz 1777 hodin a tomuto rozsahu odpovídá při měsíčním nájemném 18000 EUR nájemné 42.713 EUR. Kalkulace škody ve výši 42 713 EUR odpovídá toliko slevě z nájemného, která měla být poskytnuta v souladu se smlouvami uzavřenými mezi účastníky řízení, která nebere v potaz další náklady žalovaného vzniklé v důsledku tohoto porušení povinnosti ze strany žalobce. Počet hodin mimo provoz dokládal „svou evidencí“, kterou nepředložil (předložil jen tabulku s těmito tvrzeními).
74. K prokázání vzniklé škody žalovaný dále uvedl, že předložil smlouvu uzavřenou mezi ním a RCH, kterou se žalovaný zavázal poskytovat uvedené společnosti vlečné služby, které v důsledku porušení povinností ze strany žalobce nebyl z důvodu faktické nemožnosti užívat lokomotivy s to zajistit. Proto nemohl této společnosti fakturovat sjednanou odměnu za poskytování předmětných služeb a byla mu způsobena škoda spočívající v ušlém zisku dle této smlouvy. Měl sjednanou odměnu za vlečení ve výši 75 EUR za hodinu s limitací 25800 EUR za kalendářní měsíc. Dále měl sjednanou odměnu za poskytování služeb strojvůdce ve výši 27 EUR za hodinu. Z tvrzené doby 1777 hodin mimo provoz (07/2019-03/2020) vychází výpočet výše škody v ušlém zisku 92.400 EUR, za mzdu strojvůdců za 1777 hodin x 27 EUR vychází 47.979 EUR na jednoho strojvůdce. K provozu jedné lokomotivy je třeba průměrně 4,5 strojvůdce tj. odměna při rozsahu 1777 hodin činí odměna strojvůdců 215905,50 EUR. Mzdové náklady na jednoho strojvůdce činí přibližně 1 888 EUR za kalendářní měsíc, tedy za období 9 kalendářních měsíců mzdové náklady na 4,5 strojvůdce činí přibližně 76.140 EUR. S ohledem na tato tvrzení žalovaný výši škody spočívající v ušlém zisku spočívající v odměně za poskytování služeb strojvůdců společnosti RCH lze stanovit ve výši 139.765,50 Kč Celkovou výši škody žalovaná tvrdí v částce 274.878,50 EUR. Protože výši skutečné škody ze strany žalobce, zejména výši ušlého zisku lze dle žalovaného zjistit jen s nepoměrnými obtížemi, neboť výše uvedená částka představuje toliko maximální výši škody, uplatnil nárok na náhradu škody toliko ve výši 86.520 EUR. Žalovaný dále uváděl, že vzhledem k porušení smlouvy ze strany žalobce nebyl žalovaný schopen dále plnit objednávky RCH. K žalobcově námitce, aby objednávky předložil, žalovaný uvedl, že není možné předložit faktury za služby, které nebyly poskytnuty. Objednávky mezi žalovaným a společností RCH probíhaly neformálně e-mailem nebo telefonicky, většinou na roční bázi. Ušlý zisk však nelze doložit z objednávky, jelikož předmětné služby byly RCH poskytovány dle jejích aktuálních potřeb za daný měsíc. Přiložené akceptační dopisy slouží pouze k přibližné kalkulaci možného zisku žalovaného. Akceptační dopisy k fakturám potvrzují služby, které byly provedeny.
75. K tomu žalobce namítal, že žalovanému bylo uloženo prokázat, jaké konkrétní plnění mu ušlo, tedy které nemohlo být vykonáno z důvodu chybějící lokomotivy. Předložené akceptační dopisy ale prokazují to, co skutečně provedeno bylo. Co do výkonů, které nemohly být provedeny, jejich množství a samotné existence žalovaný nepředložil ničeho. Navíc s ohledem na smluvní vyloučení povinnosti pronajímatele poskytovat náhradní lokomotivu v případě její nefunkčnosti (čl. 11.3 přílohy č. 2 rámcové smlouvy mezi účastníky), žalobce nezatažovala povinnost poskytnout náhradní lokomotivu za nefunkční pronajatou lokomotivu. Nemohl porušit povinnost, když ji neposkytl a tedy nemohl vzniknout nárok žalovaného na ušlý zisk z důvodu

neschopnosti provést přepravu. Žalovaný dle jeho názoru neunesl povinnost tvrzení ani důkazní.

76. Krajský soud po předchozí stručné rekapitulaci tvrzení žalovaného ke kompenzační námitce uzavírá, že skutková tvrzení žalovaného k uplatněnému požadavku jsou nedostatečná. Žalovaný nebyl ani přes několikeré poučení okresního soudu schopen dotvrdit skutečnosti nezbytné k posouzení odpovědnostního vztahu za tvrzenou škodu. Žalovaný toliko v obecné rovině uvádí, že příčinou údajné škody byla neprovozuschopnost lokomotiv. V rámci své argumentace se nijak nevypořádává s tím, že smluvně byly sjednány odstávky na preventivní prohlídky v trvání 72 hodin, v měsíci pak 2 prohlídky, kdy lokomotivy nebyly dle smlouvy v provozu, s tím, že nelze-li poskytnout hnací vozidlo dle objednávky, odpadá povinnost platit nájemné. Žalovaný tedy dostatečně určitě netvrdí, kdy konkrétně a z jakého důvodu (konkrétní dny, případně hodiny, příčina) porušil povinnost ze smlouvy sjednané mezi účastníky a že toto konkrétní porušení povinnosti mu způsobilo konkrétně vyčíslenou škodu jako jeho majetkovou újmu (příčinná souvislost mezi porušením povinnosti a vzniklou škodou). Rovněž netvrdí také to, že vzniku konkrétní škody nemohl nijak předejít, případně učinit vše k jejímu odvrácení (aby vyloučil event. spoluzavinění). Jeho tvrzení tak jsou v tomto ohledu jen obecná a tedy nedostatečná. Lze poznamenat, že z e-mailové korespondence účastníků (odst. 21 odůvodnění rozsudku okresního soudu) plyne, že tato korespondence k nedostatkům lokomotiv proběhla převážně v prosinci 2019 a dvakrát v únoru 2020, přičemž žalobce k ní namítal, že žalovaný nepředložil reakce žalobce na tuto korespondenci. Krajský soud jen může poznamenat, že ani tento důkaz nekoresponduje s „tabulkou“ neprovozuschopnosti předloženou žalovaným. Žalobce pak správně poukazuje na to, že co do výkonů, které nemohly být provedeny, jejich množství a samotné existence žalovaný netvrdí a nepředložil ničeho konkrétního.
77. Z předkládaných výpočtů pak je zjevné, že žalovaný není schopen skutečnou škodu ani zcela konkrétně vyčíslit. Pokud hovoří o ušlém zisku, pak jde o tržby z provozu pronajatých lokomotiv, kterých údajně nedosáhl. Nijak nezpřístupnil, jak k ušlému zisku (majetkové újmě) dospěl, tedy např. doložená ušlá tržba snižená o doložené provozní náklady (samozřejmě mzdové, náklady na energie, nájem a další). Nakonec žalovaný sám přiznává, že tvrzenou škodu není schopen ani vyčíslit, a proto se spokojí s daleko nižší částkou, než vychází z jeho zcela nepřehledných výpočtů. Požaduje také po soudu, aby výši nároku z tvrzeného ušlého zisku určil úvahou ve smyslu ust. § 136 o.s.ř., čímž v zásadě dává najevo nemožnost skutkových zjištění k uplatněnému nároku. Zde je nutno poznamenat, že ust. § 136 o.s.ř. lze použít jen v případě, že je nárok jednoznačně prokázán co do svého základu a i v takovém případě úvaha dle § 136 o.s.ř. však musí vycházet ze zjištění, které soudu umožní založit úvahu na určitém kvantitativním posouzení základních souvislostí, o čemž v tomto případě nelze hovořit.
78. Dokazování lze provádět jen k tvrzením, nikoli dokazováním nahrazovat povinnost tvrzení, tedy až základě zjištění soudu formulovat svá tvrzení. Jestliže absentují tvrzení, pak je zcela nadbytečné k nim provádět navržené důkazy. Příkladem toho jsou odvolací výhrady žalovaného, který soudu vytýká neprovedení výsledku navržených svědků – zaměstnanců žalovaného (s pozn. že v případě jednatele žalovaného nemohlo jít o výslech svědka) s tím, že jejich výslech by mohl mít značný přínos pro projednávanou věc (posouzení závažnosti oznamovaných vad a dalších dopadů, které mohou být s těmito vadami spojeny). Která konkrétní tvrzení žalovaného měly výsledky těchto svědků prokázat, žalovaný neuvádí. Žalovaný dále vytýká neprovedení důkazu znaleckým posudkem, dokazuje-li se skutečnost, která se jeví významnou pro posouzení věci a je k ní třeba odborných znalostí. Žalovaný v rámci svých tvrzení v řízení před okresním soudem nevymezil skutečnost, která se jeví dle (dosud nedostatečných) skutkových tvrzení významnou a je k ní třeba odborného posouzení. Navíc jde o důkaz nový, jež je v odvolacím řízení obecně nepřipustný.
79. Pokud pak žalovaný v rámci kompenzační námitky žalobcem údajně způsobené škody za škodu ve výši 42 713 EUR považuje tvrzenou slevu z nájemného, která měla být poskytnuta v souladu se smlouvami uzavřenými mezi účastníky řízení, pak nelze hovořit o škodě. Ostatně z podání

žalovaného není zřejmé, když kompenzační námitku oproti předkládaným výpočtům omezil na částku ve výši 86.520 EUR, co tato částka vlastně představuje. I ohledně této položky jsou skutková tvrzení žalovaného nedostatečná; konečně ve smyslu smluvních ujednání žalovaný ani netvrdí, že by správnost a úplnost jednotlivých faktur zdanitelného plnění vyznačil a oznámil do dne splatnosti příslušné faktury žalobci.

80. Podle ust. § 1987 odst. 2 o.z. pohledávka nejistá nebo neurčitá k započtení způsobilá není.
81. Jistá a určitá, tedy z tohoto pohledu likvidní, je pohledávka, kterou lze co do základu výše snadno prokázat, tudíž zjistit, a není o ní tedy rozumných pochyb. Takové budou běžně např. pohledávky přiznané soudním rozhodnutím, dlužníkem uznané pohledávky či pohledávky, které lze relativně snadno prokázat. Naopak nejistá či neurčitá pohledávka je pohledávka v případě, že existují pochybnosti o tom, zda vznikla a v jaké výši vznikla a zda je již spatná.
82. Nejvyšší soud ČR k tomu v rozhodnutí sp. zn. 31 Cdo 684/2020 uzavřel, že nejistou nebo neurčitou ve smyslu § 1987 odst. 2 o. z. je zpravidla pohledávka, která je co do základu a (nebo) výše sporná (nejistá), a jejíž uplatnění vůči dlužníku formou námitky započtení vyvolá (namísto jednoznačného, tj. oběma dotčenými stranami akceptovaného zániku obou pohledávek v rozsahu, v jakém se kryjí) spory o existenci či výši pohledávky užitě k započtení. Likvidita pohledávky užitě k započtení je hmotněprávním předpokladem započtení; není-li taková pohledávka "jistá a určitá", odporuje započtení ustanovení § 1987 odst. 2 o. z. a je zpravidla (relativně) neplatné. Dovolá-li se věřitel pohledávky, proti které je započítáváno, vůči dlužníku relativní neplatnosti jeho právního jednání (jednostranného započtení), účinky započtení nenastanou (pohledávka, proti které je započítáváno, nezanikne). Je třeba zmínit, že žalobce se v řízení relativní neplatnosti započtení dovolal.
83. Krajský soud proto ve věcné rovině shodně s okresním soudem uzavírá, že tvrzená pohledávka žalovaného není způsobilá k započtení, neboť je z výše uvedených důvodů nejen neurčitá ale také nejistá. S ohledem na námitku relativní neplatnosti započtení pak účinky započtení nemohly nastat.
84. Krajský soud proto věcně správný rozsudek okresního soudu potvrdil (§ 219 o.s.ř.), a to včetně správného nákladového výroku, přičemž pro stručnost znovu odkazuje na jeho odůvodnění.
85. Krajský soud úspěšnému žalobci přiznal právo na náhradu nákladů odvolacího řízení (§ 224 odst. 1, § 142 odst. 1 o.s.ř.) v celkové částce 78.899,45 Kč, která sestává z dvou úkonů právní služby v plné výši (vyjádření k odvolání, účast při jednání odvolacího soudu) a jednoho úkonu v poloviční výši (účast při vyhlášení rozsudku). Tarifní hodnota vychází z částky 152.182,67 EUR, přepočtem platným kurzem k datu učinění úkonu (23,77; 24,39; 24,355) pak jde o částky 22.780 Kč, 23.180 Kč a 11.570 Kč za každý z učiněných úkonů. K tomu advokátu žalobce náleží paušální odměna za tři učiněné úkony po 300 Kč, cestovní výdaj za použití vlastního vozidla s průměrnou spotřebou nafty 6 l/100 km, 440 ujetých km, průměrná cena nafty 34,40 Kč/1 litr, 95 Kč parkovné, výdaj za použití vlaku dle jízenek 1.285 Kč (celkem cestovné 4.576,16 Kč), ztráta času za 22 započatých půlhodin ve výši 2200 Kč, DPH 13.693, 29 Kč (§ 7, § 8, § 11, § 13 odst. 3 a 4, § 14 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb.). Náklady odvolacího řízení krajský soud uložil žalovanému k náhradě k rukám zástupce žalobce do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku (§ 149 odst. 1, § 160 odst. 1 o.s.ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není odvolání přípustné. Proti tomuto rozsudku lze podal dovolání do dvou měsíců od jeho doručení u Okresního soudu v Ústí nad Orlicí, a to jen z důvodů uvedených v § 237 o.s.ř. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud ČR se sídlem v Brně.

Pardubice 11. prosince 2023

Mgr. Miloš Zdražil v. r.
předseda senátu